

แผนพัฒนาท้องถิ่น
(พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
ทบทวน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖

ของ

องค์การบริหารส่วนตำบลพระอาจารย์
อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก

ส่วนที่ ๒
ยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

ในการกระจายอำนาจการบริหารของรัฐไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนและกระบวนการในการถ่ายโอนภารกิจ งบประมาณ และอัตรากำลังของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคไปให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีกำหนดระยะเวลาและเงื่อนไขที่ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า ในอนาคตอันใกล้นี้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะได้รับการจัดสรรงบประมาณในสัดส่วนที่สูงขึ้น มีอัตรากำลังมากขึ้น รวมทั้งมีภารกิจและหน้าที่ความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นตามกันไปด้วย

จากผลการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งจะต้องมีการเตรียมการเพื่อรองรับมาตรการในการถ่ายโอนภารกิจ งบประมาณและอัตรากำลังจากหน่วยงานส่วนกลางและส่วนภูมิภาคตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อที่จะสามารถปฏิบัติภารกิจตามที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งหมายความว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องเร่งกำหนดจุดหมายหรือทิศทางในการพัฒนาของตนให้ชัดเจน มีการกำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมภารกิจการพัฒนาในทุกๆ ด้าน อันเป็นการแสดงให้เห็นถึงความพร้อมและศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะสามารถบริหารงานในความรับผิดชอบตามที่ราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคจะถ่ายโอนมาให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจึงถือเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยสนับสนุนในการวิเคราะห์สภาพปัญหา/ความต้องการขององค์กรบริหารส่วนตำบล เพื่อนำไปสู่การกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนา การกำหนดภารกิจ และแนวทางการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายดังกล่าวอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะช่วยให้การกำหนดแผนงาน/โครงการ มีทิศทางที่สอดคล้องและประสาน สนับสนุนในจุดมุ่งหมายร่วมกัน ซึ่งนอกจากจะทำให้ปัญหา/ความต้องการได้รับการตอบสนองอย่างเหมาะสมแล้ว ยังเป็นการบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดในขณะเดียวกันด้วย

หลักการสำคัญที่ถือเป็นหัวใจของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาก็คือ การกำหนดจุดมุ่งหมายการพัฒนา และการกำหนดแนวทางการพัฒนาที่จะนำไปสู่การบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เพราะหากไม่มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาที่ชัดเจนแล้ว การบริหารงานก็จะเป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าไปเรื่อยๆ เมื่อมีปัญหาซ้ำซ้อนและไม่มีที่สิ้นสุดแล้ว ยังอาจทำให้ปัญหามีความรุนแรงมากขึ้นจนเกินศักยภาพในการแก้ไข ดังนั้น การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาในครั้งนี้ จึงเป็นโอกาสอันดีที่จะได้กำหนดจุดมุ่งหมายและแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการ และศักยภาพอย่างเป็นระบบ ซึ่งนอกจากจะเป็นการพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดแล้ว ยังเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการถ่ายโอนภารกิจจากหน่วยงานส่วนกลางและส่วนภูมิภาคอีกทางหนึ่งด้วย

๑.๑ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

๑. ความเป็นมา

รัฐธรรมนูญราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖๕ กำหนดให้รัฐจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลึกดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) เป็นยุทธศาสตร์ฉบับแรกของประเทศไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้ประเทศไทย

บรรลุนโยบาย “ประเทศไทยมีความ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง “ ภายในช่วงเวลาดังกล่าว เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน

วิสัยทัศน์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด

วิสัยทัศน์ประเทศคือ “ประเทศไทยมีความ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง “ โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาประเทศคือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับ ศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้าง โอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของ ประชาชน เพื่อประชาชน และประโยชน์ส่วนรวม โดยประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- 1.ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- 2.ขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- 3.การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- 4.ความเท่าเทียมและความเสมอภาคทางสังคม
- 5.ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- 6.ประสิทธิภาพการบริหารจัดการ และการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

วิสัยทัศน์ประเทศไทย ๒๕๕๐ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

๑.มิติด้าน “ความมั่นคง”

การมีความมั่นคงปลอดภัย จากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกประเทศในทุกๆระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครัวเรือน บัณฑิตบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง

ประเทศมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย โดยมีสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ที่เข้มแข็ง เป็นศูนย์กลาง เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน ระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกนำไปสู่การบริหารประเทศ ที่ต่อเนื่องละโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล

สังคมมีความปรองดอง สามัคคี สามารถผนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชนมีความเข้มแข็ง ครอบครัวมีความอบอุ่น

ประชาชน มีความมั่นคงในชีวิต มีงาน และรายได้ที่ดี มั่งคั่ง พอเพียงกับการดำรงชีวิต มีที่อยู่อาศัย ความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน

ฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ประชาชนมีความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ

๒.มิติ “ความมั่งคั่ง”

ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง จนเข้าสู่ประเทศรายได้สูงความเหลื่อมล้ำของ การพัฒนาลดลง ประชากรได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น มีความสามารถในการแข่งขันสูง สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ สร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคต และเป็นจุดสำคัญ ของการเชื่อมโยงในภูมิภาค การคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ มีบทบาทสำคัญในระดับ ภูมิภาค และระดับโลก ความสมบูรณ์ในทุนที่สามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่อง ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทาง การเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือ เครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

๓.มิติ “ความยั่งยืน”

การพัฒนาสามารถสร้างความเจริญ รายได้ คุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่ไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมจนเกิน ความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศ การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมสอดคล้องกับ

กฎประชาคมโลก ซึ่งเป็นที่ยอมรับร่วมกัน ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วน เพื่อพัฒนาในทุกระดับอย่างสมดุล มีเสถียรภาพและยั่งยืน ประชาชนทุกภาคส่วนในสังคม ยึดถือปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุล ระหว่างการพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์

- (๑) ยุทธศาสตร์ ด้านความมั่นคง
- (๒) ยุทธศาสตร์ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- (๓) ยุทธศาสตร์ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- (๔) ยุทธศาสตร์ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- (๕) ยุทธศาสตร์ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- (๖) ยุทธศาสตร์ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

๑. ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง

มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคงประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกရာช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกๆระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้น การพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรงควบคู่ไปกับการป้องกันและการแก้ไขปัญหา ด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และอาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไก การแก้ไขการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการ ทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกโดยยึดหลักธรรมาภิบาล

ตัวชี้วัดประกอบด้วย (๑) ความสุขของประชากรไทย (๒) ความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ (๓) ความพร้อมของกองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง (๔) บทบาทและการยอมรับในด้านความมั่นคงของไทยในประชาคมระหว่างประเทศ (๕) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม โดยประเด็นยุทธศาสตร์ ด้านความมั่นคง ประกอบด้วย ๕ ประเด็น ได้แก่

(๑) การรักษาความสงบภายในประเทศเพื่อสร้างเสริมความสงบเรียบร้อย และสันติสุขให้เกิดขึ้นกับประเทศชาติบ้านเมือง โดยการพัฒนาและเสริมสร้างคนในทุกภาคส่วนให้มีความเข้มแข็ง ตระหนักในเรื่องความมั่นคงมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา เสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ พัฒนาการเมืองในระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่มีเสถียรภาพ และมีธรรมาภิบาล

(๒) การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง เพื่อแก้ไขปัญหาเดิม และป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาใหม่เกิดขึ้น โดยการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบัน ติดตาม เฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่อาจอุบัติขึ้นใหม่ การสร้างความปลอดภัยและความสันติสุขอย่างถาวรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ รักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งทางบก ทางทะเล

(๓) การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ เพื่อยกระดับขีดความสามารถของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคง โดยการพัฒนาระบบงานข่าวกรองแห่งชาติแบบบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ การฝึกพลั้งอำนาจแห่งชาติ กองทัพ และหน่วยงานด้านความมั่นคง รวมทั้งภาครัฐและภาคประชาชน ให้พร้อมป้องกันรักษาอธิปไตยของประเทศ เผชิญกับภัยคุกคามได้ทุกมิติ ทุกรูปแบบ และทุกระดับ

(๔) การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียน และนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่ไม่ใช่ภาครัฐ เพื่อสร้างความสงบสุข สันติสุข ความมั่นคง และความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศชาติ ภูมิภาค และโลก

อย่างยั่งยืน โดยเสริมสร้างและรักษาและรักษาคุณภาพ สภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศเสริมสร้างและดำรงไว้ซึ่งสันติภาพ ร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค โลก รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่ไม่ใช่ภาครัฐ

(๕) การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม เพื่อให้กลไกสำคัญต่าง ๆ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการใช้หลักธรรมาภิบาล และการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด โดยการพัฒนากลไกให้พร้อมสำหรับการติดตาม ฝ่าระวาง แจ้างเตือน ป้องกัน และแก้ไขปัญหาคความมั่นคงแบบองค์รวมอย่างเป็นรูปธรรม พัฒนากลไกและองค์กรขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

๒.ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศ ในหลากหลายมิติบนพื้นฐานแนวคิด ๓ ประการ ได้แก่

๑. “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่เราความสำเร็จทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณีวิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่นๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจสังคมโลกสมัยใหม่

๒. “ปรับปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคตผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล การปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่ออุตสาหกรรมบริการอนาคต

๓. “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคมนรุ่นใหม่รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคตบนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปัจจุบัน พร้อมทั้งส่งเสริม สนับสนุนจากภาครัฐ ให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้ การจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้า การลงทุนบนเวทีโลก ควบคู่กับการยกระดับรายได้ กินดี อยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของชนชั้นกลาง ลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน ตัวชี้วัด ประกอบด้วย (๑) รายได้ประชาชาติ การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศและการกระจายรายได้ (๒) ผลผลิตการผลิตของประเทศทั้งในปัจจัยการผลิตและแรงงาน (๓) การลงทุนเพื่อการพัฒนาและวิจัย (๔) ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประกอบด้วย ๕ ประเด็น ได้แก่

(๑) การเกษตรสร้างมูลค่า ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตการผลิตทั้งเชิงปริมาณมูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตร ประกอบด้วย เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ

(๒) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต โดยสร้างอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตที่ขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีแห่งอนาคต ประกอบด้วย อุตสาหกรรมชีวภาพ อุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์ อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูลและปัญญาประดิษฐ์ อุตสาหกรรมและบริการขนส่งและโลจิสติกส์ อุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศ

(๓) สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว โดยการรักษาการเป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญของการท่องเที่ยวระดับโลกที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทุกระดับ เพิ่มสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง ประกอบด้วยท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม ท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงามและแพทย์แผนไทย

(๔) โครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงไทยเชื่อมโยงโลก ครอบคลุมถึงโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ ในด้านโครงข่ายคมนาคมไร้รอยต่อพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ เพิ่มพื้นที่เมืองเศรษฐกิจ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน รักษาเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมหภาค

(๕) พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่ สร้างผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีทักษะและจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการที่มีความสามารถในการแข่งขัน มีอัตลักษณ์ชัดเจน โดยสร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะ สร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน สร้างโอกาสเข้าถึงตลาด สร้างโอกาสเข้าถึงข้อมูล ปรับบทบาทโอกาสเข้าถึงบริการภาครัฐ

๓. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ เพื่อพัฒนาคนในทุกมิติ ในทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีการพัฒนาดีรอบด้าน มีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษ ภาษาที่ ๓ อนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น รักการเรียนรู้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เกษตรกรยุคใหม่ และอื่นๆ ตัวชี้วัดประกอบด้วย (๑) การพัฒนาคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และความเป็นอยู่ที่ดีของคนไทย (๒) ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต (๓) การพัฒนาสังคมและครอบครัวไทย โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วย ๗ ประเด็น ได้แก่

(๑) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยม วัฒนธรรม ที่พึงประสงค์ โดยปลูกฝังค่านิยมผ่านการเลี้ยงดูในครอบครัว การบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม ในการจัดการเรียนการสอน ในสถานศึกษา การสร้างความเข้มแข็งในสถาบันศาสนา การปลูกฝังค่านิยมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน การใช้สื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมให้คนไทยมีจิตสาธารณะ มีความรับผิดชอบต่อสังคม

(๒) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มุ่งเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ประกอบด้วย ช่วงการตั้งครรรภ์/ปฐมวัย เน้นการเตรียมความพร้อมให้แก่ พ่อแม่ ก่อนการตั้งครรรภ์ ช่วงวัยเรียน วัยรุ่น ปลูกฝังความเป็นคนดี มีวินัย พัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ ศตวรรษที่ ๒๑ ช่วงวัยแรงงาน ยกกระดับศักยภาพ สมรรถภาพแรงงานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด ช่วงวัยผู้สูงอายุส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นพลังในการขับเคลื่อน ประเทศ

(๓) ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง ในศตวรรษที่ ๒๑ มุ่งเน้นผู้เรียนให้มี ทักษะการเรียนรู้ ใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา โดยการปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะ เปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่ เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกกระดับ สร้างความตื่นตัวให้คนไทย ตระหนักถึงบทบาท ความรับผิดชอบต่อ และการวางตำแหน่งของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ และประชาคมโลก วางพื้นฐานรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม สร้างระบบการศึกษาเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ

(๔) การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย โดยการพัฒนา ส่งเสริมพหุปัญญาผ่าน ครอบครัว ระบบสถานศึกษา สภาพแวดล้อม รวมทั้งสื่อตั้งแต่ปฐมวัย สร้างเส้นทางอาชีพ สภาพแวดล้อมในการทำงาน ระบบสนับสนุน ที่เหมาะสมสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษผ่านกลไกต่างๆ ดึงดูดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญต่างชาติ ที่มีความสามารถในต่างประเทศ ให้มาสร้างและพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรมให้กับประเทศ

(๕) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ครอบคลุมทั้งด้าน กายใจ สติปัญญา และสังคม โดย การสร้างความรอบรู้ ด้านสุขภาวะ ป้องกัน ควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมี สุขภาวะที่ดี การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนส่งเสริมชุมชนเป็นฐานในการสุขภาวะที่ดีในทุกพื้นที่

(๖) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนา เสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยการสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย ส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัว ชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ปลูกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน พัฒนาระบบฐานข้อมูล

(๗) การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่า ทางสังคม โดยส่งเสริมการออกกำลังกายขึ้น พื้นฐานให้กลายเป็นวิถีชีวิต ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ ส่งเสริม การกีฬาพัฒนาสู่อาชีพ พัฒนาบุคลากรด้านการกีฬา นันทนาการ เพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมกีฬา

๔. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญที่ให้ความสำคัญการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อนสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำเพื่อส่วนรวม

การกระจายอำนาจความรับผิดชอบสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ในการจัดการตนเอง การเตรียมความพร้อมของประชากรไทยทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเองได้ และทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน สังคม ให้นานที่สุด โดยให้หลักประกันการเข้าถึงบริการ และสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง ตัวชี้วัด ประกอบด้วย (๑) ความแตกต่างของรายได้และการเข้าถึงบริการภาครัฐระหว่างกลุ่มประชากร (๒) ความก้าวหน้าของการพัฒนาคน (๓) ความก้าวหน้าในการพัฒนาจังหวัดในการเป็นศูนย์กลางความเจริญ ทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี (๔) คุณภาพชีวิตของประชากรสูงอายุ โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม ประกอบด้วย ๔ ประเด็น

(๑) การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ โดยปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจฐานราก ปฏิรูประบบภาษี การคุ้มครองผู้บริโภค กระจายการถือครองที่ดินและการเข้าถึงทรัพยากรเพิ่มผลิตภาพ คุ้มครองแรงงานไทย ให้เป็นแรงงานฝีมือที่มีคุณภาพ ความริเริ่มสร้างสรรค์ มีความปลอดภัยในการทำงาน สร้างหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุมเหมาะสมทุกช่วงวัย ทุกเพศภาวะ และทุกกลุ่ม แบบมุ่งเป้าหมายเพื่อช่วยเหลือกลุ่มคนยากจน ผู้ด้อยโอกาสโดยตรง สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสาธารณสุขและการศึกษา โดยเฉพาะสำหรับผู้มีรายได้น้อยและกลุ่มผู้ด้อยโอกาสสร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างทั่วถึง

(๒) การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี โดยพัฒนาศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีในภูมิภาค กำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละกลุ่มจังหวัด ในมิติต่างๆ จัดระบบเมืองที่เอื้อต่อการสร้างชีวิต และสังคมที่มีคุณภาพ ปลอดภัยให้สามารถตอบสนองต่อสังคมสูงวัย แนวโน้มของการขยายตัวของเมืองในอนาคต ปรับโครงสร้าง แก้ไขกฎหมายระเบียบราชการแผ่นดิน เพื่อวางระบบกลไกการบริหารงานในระดับภาค กลุ่มจังหวัด สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่บนฐานข้อมูลความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม การพัฒนากำลังแรงงานในพื้นที่

(๓) การเสริมสร้างพลังทางสังคม โดยสร้างสังคมเข้มแข็งที่แบ่งปัน ไม่ทอดทิ้งกันมีคุณธรรม โดยสนับสนุนการรวมตัว ดึงพลังงานของภาคส่วนต่างๆ การรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน ส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศ และบทบาทของสตรีในการสร้างสรรค์สังคม สนับสนุนการพัฒนาบนฐานทุนทางสังคม วัฒนธรรม สนับสนุนการพัฒนาบนฐานทุนทางสังคม และวัฒนธรรมพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ และสื่อสร้างสรรค์ เพื่อรองรับสังคมยุคดิจิทัล

(๔) การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา พึ่งตนเองการจัดการตนเอง โดยส่งเสริมการปรับพฤติกรรมในระดับครัวเรือนให้มีขีดความสามารถในการจัดการวางแผนชีวิต สุขภาพ ครอบครัว การเงิน อาชีพ เสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการพึ่งตนเอง สร้างการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ เพื่อสร้างประชาธิปไตยชุมชน สร้างภูมิคุ้มกันทางปัญญาให้กับชุมชน

๕. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมาภิบาล และความเป็นหุ้นส่วนระหว่างกันทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยเป็นการดำเนินการบนพื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็ทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง ๓ ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืน เพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง ตัวชี้วัด ประกอบด้วย (๑) พื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (๒) สภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติที่เสื่อมโทรมได้รับการฟื้นฟู (๓) การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (๔) ปริมาณก๊าซเรือนกระจก มูลค่าเศรษฐกิจฐานชีวภาพ โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๖ ประเด็น

(๑) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว โดยเพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน อนุรักษ์ และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพในและนอกถิ่นกำเนิด อนุรักษ์และฟื้นฟู แม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ รักษา และเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน

(๒) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล โดยเพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพทางทะเล ปรับปรุง ฟื้นฟู และสร้างใหม่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบ ฟื้นฟูชายฝั่งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ชายฝั่งทะเลได้รับการป้องกัน แก้ไขทั้งระบบ และมีนโยบายการจัดการชายฝั่งแบบบูรณาการอย่างเป็นองค์รวม พัฒนา และเพิ่มสัดส่วนกิจกรรมทางทะเลที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

(๓) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ โดยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก มีการปรับตัว เพื่อลดความเสียหายจากภัยธรรมชาติ ผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มุ่งเป้าสู่การลงทุนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐ ภาคเอกชน พัฒนาและสร้างระบบรับมือปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

(๔) พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรม และอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยจัดทำแผนผังภูมิโนเวศเพื่อการพัฒนาเมือง ชนบท พื้นที่เกษตรกรรมและอุตสาหกรรม รวมถึงพื้นที่อนุรักษ์ ตามศักยภาพและความเหมาะสมทางภูมิโนเวศอย่างเป็นเอกภาพ พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบทเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศที่มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมิโนเวศอย่างยั่งยืน จัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและค่ามาตรฐานสากล ส่งเสริม อนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ มรดกทางสถาปัตยกรรม ศิลปวัฒนธรรม อัตลักษณ์ และวิถีชีวิตพื้นถิ่นบนฐานวัฒนธรรมฐานวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน พัฒนาเครือข่ายองค์กรพัฒนาเมือง ชุมชน รวมทั้งกลุ่มอาสาสมัคร ด้วยกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในท้องถิ่นเสริมสร้างระบบสาธารณสุข อนามัยสิ่งแวดล้อม ยกระดับความสามารถในการป้องกันโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ

(๕) พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ เพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล พัฒนาความมั่นคงพลังงานของประเทศ ส่งเสริมการใช้พลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน โดยลดความเข้มข้นของการใช้พลังงาน พัฒนาความมั่นคงด้านการเกษตรและอาหารของประเทศและชุมชน ในมิติปริมาณคุณภาพ ราคา และการเข้าถึงอาหาร

(๖) ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ โดยส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม คุณภาพชีวิตที่ดีของคนไทย พัฒนาเครื่องมือ กลไก ระบบยุติธรรมจัดโครงสร้างเชิงสถาบัน เพื่อจัดการประเด็นร่วมด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สำคัญพัฒนา และดำเนินโครงการที่ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม บนหลักของการมีส่วนร่วมและธรรมาภิบาล

๖. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐ ที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชน และประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์ ผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย พร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง

เชื่อมโยงถึงกัน เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต ความมัธยัสถ์ สร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนี้ กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำ เอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติการอำนวยความสะดวกยุติธรรมตามหลักนิติธรรมตัวชี้วัด ประกอบด้วย (๑) ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะของภาครัฐ (๒) ประสิทธิภาพของการบริการภาครัฐ (๓) ระดับความโปร่งใสการทุจริต ประพฤติมิชอบ (๔) ความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุล และพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ประกอบด้วย ๘ ประเด็น ได้แก่

(๑) ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส โดยการให้บริการสาธารณะของภาครัฐได้มาตรฐานสากลและเป็นระดับแนวหน้าของภูมิภาคภาครัฐ มีความเชื่อมโยงในการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้

(๒) ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมาย เชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่ โดยให้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ระบบการเงินการคลังประเทศสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ระบบติดตามประเมินผลที่สะท้อนการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติในทุกระดับ

(๓) ภาครัฐมีขนาดเล็กกะทัดรัด เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชน และทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ โดยภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสม ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ส่งเสริมการกระจายอำนาจ สนับสนุนบทบาทชุมชนท้องถิ่นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีสมรรถนะสูง ตั้งอยู่บนหลักธรรมาภิบาล

(๔) ภาครัฐมีความทันสมัย โดยองค์กรภาครัฐมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับบริบทการพัฒนาประเทศ และปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการให้ทันสมัย

(๕) บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ โดยภาครัฐมีการบริหารกำลังคนที่มีความคล่องตัว ยึดระบบคุณธรรม บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน มีการพัฒนาตามเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ

(๖) ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตประพฤติมิชอบ โดยประชาชนและภาคีต่าง ๆ ในสังคมร่วมมือกันในการป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ บุคลากรภาครัฐยึดมั่นในหลักคุณธรรมจริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต การปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบมีประสิทธิภาพมีความเด็ดขาดเป็นธรรมและตรวจสอบได้ บริหารจัดการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นระบบแบบบูรณาการ

(๗) กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่างๆ มีเท่าที่จำเป็น โดยภาครัฐจัดให้มีกฎหมายที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลง มีกฎหมายเท่าที่จำเป็น การบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เท่าเทียมมีการเสริมสร้างประสิทธิภาพการใช้อกฎหมาย

(๘) กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาคโดยบุคลากรและหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเคารพและยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่พึงได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม ทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม มีบทบาทเชิงรุกร่วมกันในทุกขั้นตอนของการค้นหาความจริง หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทั้งทางแพ่ง อาญาและปกครองมีเป้าหมายและยุทธศาสตร์ร่วมกัน ส่งเสริมระบบยุติธรรมทางเลือกระบบยุติธรรมชุมชนและการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการยุติธรรม พัฒนามาตรการอื่นแทนโทษทางอาญา

ที่มา : คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

๑.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

หลักการและแนวคิด

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ได้กำหนดทิศทางและเป้าหมายของการพัฒนาบนพื้นฐานของหลักการและแนวคิดที่สำคัญ ๔ ประการ ได้แก่

๑. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการสืบสาน รักษา ต่อยอดการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีควบคู่กับการใช้เงื่อนไข ๒ ประการเพื่อกำกับการกำหนดทิศทางและประเด็นการพัฒนาในส่วนต่างๆ ได้แก่ เงื่อนไขความรู้โดยการใช้องค์ความรู้ทางวิชาการที่รอบด้าน และเงื่อนไขคุณธรรม โดยยึดถือผลประโยชน์ของประชาชนและความเป็นธรรมในทรมิติของสังคม

๒. แนวคิด Resilience ซึ่งเป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นการลดความเปราะบางต่อความเปลี่ยนแปลงอันประกอบด้วยการพัฒนาความสามารถใน ๓ ระดับ ได้แก่ (๑) การพร้อมรับ (Cope) หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการภายใต้สภาวะวิกฤติ ให้สามารถยืนหยัดต้านทานความยากลำบาก รวมถึงฟื้นคืนกลับสู่สภาวะปกติได้อย่างรวดเร็ว (๒) การปรับตัว (Adapt) หมายถึง การปรับทิศทาง รูปแบบ และแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลง พร้อมกระจายความเสี่ยง ปรับตัวอย่างเท่าทันเพื่อแสวงหาประโยชน์จากสิ่งที่เกิดขึ้น (๓) การเปลี่ยนแปลงเพื่อพร้อมเติบโตอย่างยั่งยืน (Transform) หมายถึงการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างและปัจจัยพื้นฐานให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลง

๓. เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติซึ่งอยู่บนพื้นฐานของแนวคิด “ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” โดยมุ่งเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนทุกกลุ่ม ทั้งในมิติของการมีปัจจัยที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐานที่เพียงพอ การมีสภาพแวดล้อมที่ดี การมีปัจจัยสนับสนุนให้มีสุขภาพที่สมบูรณ์ ทั้งทางร่างกายและจิตใจ การมีโอกาสที่จะใช้ศักยภาพของตนในการสร้างความเป็นอยู่ที่ดี รวมถึงการมุ่งส่งต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดีไปยังคนรุ่นต่อไป

๔. โมเดลเศรษฐกิจ BCG ซึ่งเป็นแนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจใน ๓ รูปแบบควบคู่กัน ได้แก่เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว โดยอาศัยฐานศักยภาพและความเข้มแข็งของประเทศอันประกอบด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม พร้อมกับการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมในการสร้างมูลค่าเพิ่ม เพื่อผลักดันให้ประเทศมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนสามารถกระจายรายได้ โอกาสและความมั่งคั่งได้อย่างทั่วถึง นอกจากนี้การจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ยังคำนึงถึงเงื่อนไขและข้อจำกัดของการพัฒนาประเทศที่สืบเนื่องมาจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด -๑๙ รวมทั้งปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อบริบทของประเทศ และของโลกเปลี่ยนแปลงไปในอนาคต

วัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนา

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ได้กำหนดเป้าหมายหลักจำนวน ๕ ประการ ประกอบด้วย

๑. การปรับโครงสร้างการผลิตสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม โดยยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการสำคัญให้สูงขึ้น และสามารถตอบโจทย์พัฒนาการของเทคโนโลยีและสังคมยุคใหม่ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เชื่อมโยงเศรษฐกิจท้องถิ่น ผู้ประกอบการรายย่อยกับห่วงโซ่มูลค่าของภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย รวมถึงพัฒนาระบบนิเวศที่ส่งเสริมการค้าการลงทุนและนวัตกรรม

๒. การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ โดยพัฒนาให้คนไทยมีทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสมกับโลกยุคใหม่ทั้งทักษะในด้านความรู้ทักษะทางพฤติกรรม และคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคมเตรียมพร้อมกำลังคนที่มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เอื้อต่อการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ภาคการผลิต

และบริการเป้าหมายที่มีศักยภาพและผลิตภาพสูงขึ้น รวมทั้งพัฒนาหลักประกันและความคุ้มครองทางสังคมเพื่อส่งเสริมความมั่นคงในชีวิต

๓. การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม โดยลดความเหลื่อมล้ำทั้งในเชิงรายได้ความมั่งคั่งและโอกาสในการแข่งขันของภาคธุรกิจ สนับสนุนช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางและผู้ด้อยโอกาสให้มีโอกาสในการเลื่อนขั้นทางเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงจัดให้มีบริการสาธารณะที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

๔. การเปลี่ยนผ่านไปสู่ความยั่งยืน โดยปรับปรุงการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในการผลิตและบริการให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับขีดความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ แก้ไขปัญหามลพิษสำคัญด้วยวิธีการที่ยั่งยืน โดยเฉพาะมลพิษทางอากาศ ขยะ มลพิษทางน้ำ ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เพื่อมุ่งสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon neutrality) ภายในครั้งแรกของศตวรรษนี้

๕. การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่ โดยการสร้างความพร้อมในการรับมือและแสวงหาโอกาสจากการเป็นสังคมสูงวัย การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยโรคระบาด ภัยคุกคามทางไซเบอร์ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและกลไกทางสถาบันที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงสู่ดิจิทัล รวมทั้งปรับปรุงโครงสร้างและระบบการบริหารงานของภาครัฐให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบททางเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยีได้อย่างทันเวลา มีประสิทธิภาพ และมีธรรมาภิบาล

หมุดหมายการพัฒนา

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ได้กำหนดหมุดหมายการพัฒนา จำนวน ๑๓ ประการ ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” มุ่งหวังจะ “มี” หรือต้องการจะ “ขจัด” เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงต่อการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” บรรลุเป้าหมายหลักในช่วงระยะเวลา ๕ ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ โดยหมุดหมายการพัฒนาทั้ง ๑๓ ประการ มีที่มาจาก การประเมินโอกาสและความเสี่ยงของไทยในการพัฒนา ประเทศภายใต้กรอบของยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งได้มีการพิจารณาถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงระดับโลก สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด -๑๙ รวมถึงผลการพัฒนาในประเทศในระยะเวลาที่ผ่านมา ทั้งนี้ หมุดหมายการพัฒนาที่กำหนดขึ้นเป็นประเด็นที่มีลักษณะเชิงบูรณาการ ซึ่งสามารถนำไปสู่การพัฒนาทั้งในด้าน เศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปพร้อมๆ กัน ทำให้หมุดหมายแต่ละประการสามารถสนับสนุนเป้าหมายหลักได้มากกว่าหนึ่งข้อ โดยหมุดหมายทั้ง ๑๓ ประการ แบ่งออกได้เป็น ๔ มิติ ดังนี้

๑. มิติภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย

หมุดหมายที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง

หมุดหมายที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน

หมุดหมายที่ ๓ ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก

หมุดหมายที่ ๔ ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง

หมุดหมายที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของ

ภูมิภาค

หมุดหมายที่ ๖ ไทยเป็นฐานการผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะที่สำคัญของโลก

๒. มิติโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม

หมุดหมายที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูงและสามารถแข่งขันได้

หมุดหมายที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน

หมุดหมายที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม

๓. มิตินโยบายของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หมวดหมู่ที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

หมวดหมู่ที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๔. มิตินโยบายด้านการพลิกโฉมประเทศ

หมวดหมู่ที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต

หมวดหมู่ที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

หมวดหมู่ที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง

เป้าหมายการพัฒนา

๑. มูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปสูงขึ้น
๒. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารจัดการ เพื่อคุณภาพ ความมั่นคงอาหารและความยั่งยืนของภาคเกษตร

๓. เพิ่มศักยภาพและบทบาทของผู้ประกอบการเกษตรในฐานะหุ้นส่วนเศรษฐกิจของห่วงโซ่อุปทานที่ได้รับส่วนแบ่งประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

กลยุทธ์การพัฒนา

๑. การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบมุ่งเป้า เพื่อให้เกิดการยกระดับกระบวนการผลิต และสร้างมูลค่าเพิ่ม

๒. การส่งเสริมการผลิตและการขยายตัวของตลาด ของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปที่มีมูลค่าเพิ่มสูง

๓. การขยายผลรูปแบบเกษตรยั่งยืนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมีมูลค่าเพิ่มสูงจากแบบอย่างความสำเร็จในประเทศ

๔. การพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรให้มีความสมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทานรวมทั้งการใช้น้ำซ้ำ

๕. การส่งเสริมให้เอกชนลงทุนพัฒนาตลาดกลางและตลาดออนไลน์สินค้าเกษตร รวมถึงสินค้ากลุ่มปศุสัตว์และประมง

๖. การสนับสนุนระบบประกันภัยและรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรและสินค้าเกษตรแปรรูปที่เกษตรกรเข้าถึงได้

๗. การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการฟาร์มและกิจกรรมหลังการเก็บเกี่ยวเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มมูลค่าผลผลิตของเกษตรกร

๘. การส่งเสริมให้เกษตรกรมีที่ทำกินและรักษาพื้นที่เกษตรกรรมที่เหมาะสมไว้เป็นฐานการผลิต การเกษตร

๙. การพัฒนาฐานข้อมูลและคลังข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร รวมทั้งผลักดันให้มีการใช้ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ

๑๐. การพัฒนาให้เกิดระบบการบริหารจัดการเพื่อความมั่นคงทางด้านอาหาร

๑๑. การยกระดับขีดความสามารถของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

๑๒. การพัฒนาไกลเพื่อเชื่อมโยงภาคีต่างๆ ทั้งภาคเอกชน ส่วนราชการ กลุ่มเกษตรกรและนักวิชาการในพื้นที่ ในการเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจในการพัฒนาภาคเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน

ความเชื่อมโยงของหมวดหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ และยุทธศาสตร์ชาติ

หมวดหมายที่ ๑ เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ จำนวน ๓ ด้าน ได้แก่

๑. ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน
๒. ด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม
๓. ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

หมวดหมายที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน

เป้าหมายการพัฒนา

๑. การท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น
๒. การปรับโครงสร้างการท่องเที่ยวให้พึ่งพานักท่องเที่ยวในประเทศและมีการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจมากขึ้น
๓. การท่องเที่ยวไทยมีการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนในทุกมิติ

กลยุทธ์การพัฒนา

๑. การส่งเสริมการพัฒนากิจกรรม สินค้า และบริการ การท่องเที่ยวมูลค่าเพิ่มสูง
๒. การพัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพรองรับนักท่องเที่ยวทั่วโลก
๓. การยกระดับบริการและการบริหารจัดการการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของตลาด

สากล

๔. การพัฒนาทักษะและศักยภาพของบุคลากรในภาคการท่องเที่ยว
๕. การปรับปรุงกฎหมาย/กฎระเบียบ ขั้นตอนที่เกี่ยวข้องและเป็นอุปสรรคต่อการทำธุรกิจ การขอใบอนุญาตของผู้ประกอบการรายย่อย

๖. การพัฒนาระบบข้อมูลการท่องเที่ยวให้เป็นระบบการท่องเที่ยวอัจฉริยะที่นักท่องเที่ยวผู้ประกอบการ ภาครัฐ สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ง่าย

ความเชื่อมโยงของหมวดหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ และยุทธศาสตร์ชาติ

หมวดหมายที่ ๒ เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ จำนวน ๑ ด้าน ได้แก่

๑. ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน

หมวดหมายที่ ๓ ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก

เป้าหมายการพัฒนา

๑. การสร้างอุปสงค์ของรถยนต์ไฟฟ้าประเภทต่างๆ เพื่อการใช้ในประเทศและส่งออก
๒. ผู้ประกอบการเดิมสามารถปรับตัวไปสู่การผลิตยานยนต์ไฟฟ้าและมีการลงทุนเทคโนโลยียานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญภายในประเทศ
๓. การสร้างความพร้อมของปัจจัยสนับสนุนอย่างเป็นระบบ

กลยุทธ์การพัฒนา

๑. การส่งเสริมให้ผู้ใช้ในภาคส่วนต่างๆ ของประเทศปรับเปลี่ยนมาใช้ยานยนต์ไฟฟ้าเพิ่มมากขึ้น
๒. การสนับสนุนให้เกิดการขยายตัวของตลาดส่งออกยานยนต์ไฟฟ้า
๓. การกำหนดเป้าหมาย/แผน ดำเนินการเปลี่ยนผ่านอุตสาหกรรมยานยนต์เดิมไปสู่ยานยนต์ไฟฟ้าอย่างเป็นระบบชัดเจนตลอดทั้งห่วงโซ่อุปทาน ในระยะ ๕ ปี

๔. การยกระดับขีดความสามารถของผู้ประกอบการไทยในการลงทุนผลิตยานยนต์ไฟฟ้าแบบเตอร์รี่และชิ้นส่วนสำคัญ

๕. มาตรการสำหรับกลุ่มผู้ได้รับผลกระทบ

๖. การวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับยานยนต์ไฟฟ้าและยานยนต์ไร้คนขับ
๗. โครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงานที่มีความพร้อมรองรับปริมาณการใช้งานยานยนต์ไฟฟ้าใน
อนาคตได้อย่างเหมาะสมและเพียงพอ

๘. การปรับปรุงและจัดทำกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องให้เอื้อกับการเติบโตอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า
และให้ความสำคัญกับการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างรัฐและเอกชน

๙. การผลิตและพัฒนาทักษะแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรมยานยนต์
ไฟฟ้า

๑๐. มาตรฐานด้านคุณสมบัติและความปลอดภัย

๑๑. การสนับสนุนเงินทุนให้กับผู้ประกอบการที่ลงทุนในอุตสาหกรรมยานยนต์พลังงานสะอาด
ความเชื่อมโยงของหมวดหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ และยุทธศาสตร์ชาติ

หมวดหมายที่ ๓ เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ จำนวน ๒ ด้าน ได้แก่

๑. ด้านการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ที่มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
๒. ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

หมวดหมายที่ ๔ ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง

เป้าหมายการพัฒนา

๑. ไทยมีศักยภาพในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากสินค้าและบริการสุขภาพ
๒. องค์กรรัฐด้านการแพทย์และสาธารณสุขมีศักยภาพเอื้อต่อการสร้างมูลค่าเพิ่มในสินค้า และ
บริการทางสุขภาพ

๓. ประชาชนไทยได้รับความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสุขภาพ

๔. ระบบบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสุขภาพมีความพร้อมรองรับภัยคุกคามสุขภาพ

กลยุทธ์การพัฒนา

๑. บริการทางการแพทย์ที่มีศักยภาพในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ

๒. ไทยเป็นศูนย์กลางบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพระดับโลก

๓. การสร้างมูลค่าเพิ่มให้อุตสาหกรรมทางการแพทย์และสุขภาพ

๔. การสร้างเสริมขีดความสามารถทางวิชาการด้านการศึกษา วิจัย และเทคโนโลยีทางการแพทย์

๕. การบริหารจัดการระบบบริการสุขภาพบนพื้นฐานความสมดุลทางเศรษฐกิจและสุขภาพของคน

ไทย

๖. การยกระดับศักยภาพระบบบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขเพื่อลดผลกระทบ
ต่อบริการทางเศรษฐกิจและสุขภาพ

ความเชื่อมโยงของหมวดหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ และยุทธศาสตร์ชาติ

หมวดหมายที่ ๔ เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ จำนวน ๒ ด้าน ได้แก่

๑. ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

๒. ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

หมวดหมายที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค

เป้าหมายการพัฒนา

๑. ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนในภูมิภาค

๒. ไทยเป็นห่วงโซ่อุปทานของภูมิภาค

๓. ไทยเป็นประตูและทางเชื่อมโครงข่ายคมนาคมและโลจิสติกส์ของภูมิภาค

กลยุทธ์การพัฒนา

๑. การสร้างจุดยืนของไทยภายใต้บริบทโลกใหม่
๒. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเป็นประตูการค้าการลงทุนและฐานเศรษฐกิจสำคัญของภูมิภาค
๓. ผลักดันการลงทุนเพื่อปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมเป้าหมายสู่ไทยแลนด์ ๔.๐

ความเชื่อมโยงของหมวดหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ และยุทธศาสตร์ชาติ

หมวดหมายที่ ๕ เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ จำนวน ๓ ด้าน ได้แก่

๑. ด้านความมั่นคง
๒. ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
๓. ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

หมวดหมายที่ ๖ ไทยเป็นฐานการผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะที่สำคัญของโลก

เป้าหมายการพัฒนา

๑. เศรษฐกิจดิจิทัลภายในประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น
๒. การส่งออกของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของประเทศเพิ่มขึ้น
๓. มูลค่าอุตสาหกรรมดิจิทัลและอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของประเทศมีการขยายตัว

เพิ่มขึ้น

กลยุทธ์การพัฒนา

๑. การขับเคลื่อนสังคมและเศรษฐกิจไทยด้วยดิจิทัล
๒. การพัฒนาต่อยอดฐานอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์
๓. อุตสาหกรรมดิจิทัลในประเทศที่สามารถแข่งขันได้
๔. พัฒนาระบบนิเวศเพื่อสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะอุตสาหกรรม

และบริการดิจิทัล

ความเชื่อมโยงของหมวดหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ และยุทธศาสตร์ชาติ

หมวดหมายที่ ๖ เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ

๑. ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน

หมวดหมายที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถ แข่งขันได้

เป้าหมายการพัฒนา

๑. วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเติบโตและแข่งขันได้
๒. วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีศักยภาพสูงในการดำเนินธุรกิจ สามารถยกระดับและปรับตัวเข้าสู่การแข่งขันใหม่
๓. วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถเข้าถึงและได้รับการส่งเสริมอย่างมีประสิทธิภาพจาก

ภาครัฐ

กลยุทธ์การพัฒนา

๑. การพัฒนาระบบนิเวศให้เอื้ออำนวยต่อการทำธุรกิจและการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
๒. การพัฒนาแพลตฟอร์มเชื่อมโยงฐานข้อมูลวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและส่งเสริมให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเข้าสู่ระบบ
๓. การจัดให้มีกลไกทางการเงินที่เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงแหล่งทุนได้อย่างทั่วถึง
๔. การส่งเสริมการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เป็นผู้ประกอบการในยุคดิจิทัล
๕. การยกระดับประสิทธิภาพกระบวนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของภาครัฐ

๖. การพัฒนาระบบนิเวศน์ให้เอื้อต่อการสร้างธุรกิจสตาร์ทอัพและผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม รวมทั้งให้เข้าถึงแหล่งเงินทุนที่เหมาะสม และเชื่อมโยงเข้าสู่เครือข่ายระดับโลก และยกระดับสู่ตลาดต่างประเทศ

๗. การส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมให้มีศักยภาพการดำเนินการในเชิงธุรกิจ

ความเชื่อมโยงของหมุดหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ และยุทธศาสตร์ชาติ

หมุดหมายที่ ๗ เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ จำนวน ๓ ด้าน ได้แก่

๑. ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน
๒. ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
๓. ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

หมุดหมายที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน

เป้าหมายการพัฒนา

๑. การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคและการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษขยายตัวเพิ่มขึ้น
๒. ความไม่เสมอภาคในการกระจายรายได้ของภาคลดลง
๓. การพัฒนาเมืองให้มีความน่าอยู่ อย่างยั่งยืน มีความพร้อมในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างทั่วถึง

กลยุทธ์การพัฒนา

๑. การสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจฐานราก
๒. การส่งเสริมกลไกความร่วมมือภาครัฐ เอกชน ประชาชน และประชาสังคมเพื่อการพัฒนาพื้นที่และเมือง
๓. การสร้างความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานโลจิสติกส์ และดิจิทัลรองรับพื้นที่เศรษฐกิจหลักและเมือง

๔. การเสริมสร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการพื้นที่และเมือง

ความเชื่อมโยงของหมุดหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ และยุทธศาสตร์ชาติ

หมุดหมายที่ ๘ เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ จำนวน ๓ ด้าน ได้แก่

๑. ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน
๒. ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
๓. ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

หมุดหมายที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคม ที่เพียงพอเหมาะสม

เป้าหมายการพัฒนา

๑. ครัวเรือนยากจนข้ามรุ่นมีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมจนสามารถหลุดพ้นจากความยากจนได้อย่างยั่งยืน

๒. คนไทยทุกช่วงวัยได้รับความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

กลยุทธ์การพัฒนา

๑. การแก้ปัญหาความยากจนข้ามรุ่นแบบมุ่งเป้าให้ครัวเรือนหลุดพ้นความยากจนอย่างยั่งยืน
๒. การสร้างโอกาสที่เสมอภาคแก่เด็กจากครัวเรือนยากจนข้ามรุ่น
๓. การยกระดับความคุ้มครองทางสังคมสำหรับคนทุกช่วงวัย
๔. การพัฒนาระบบความคุ้มครองทางสังคมให้มีประสิทธิภาพ
๕. การบูรณาการฐานข้อมูลเพื่อลดความยากจนข้ามรุ่นและจัดความคุ้มครองทางสังคม

ความเชื่อมโยงของหมุดหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ และยุทธศาสตร์ชาติ
หมุดหมายที่ ๙ เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ จำนวน ๒ ด้าน ได้แก่

๑. ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
๒. ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

หมุดหมายที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

เป้าหมายการพัฒนา

๑. การเพิ่มมูลค่าจากเศรษฐกิจหมุนเวียนและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
๒. การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน
๓. การสร้างสังคมคาร์บอนต่ำและยั่งยืน เพื่อการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและมลพิษลดลงและ

ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี

กลยุทธ์การพัฒนา

๑. การพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ
๒. การสร้างรายได้สุทธิให้ชุมชนท้องถิ่นและเกษตรกรจากเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอน

ต่ำ

๓. การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรอย่างชาญฉลาดบนหลัก

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๔. การพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรมและกลไกสนับสนุนเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ
๕. การปรับพฤติกรรมทางเศรษฐกิจและการดำรงชีพเข้าสู่วิถีชีวิตใหม่อย่างยั่งยืน

ความเชื่อมโยงของหมุดหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ และยุทธศาสตร์ชาติ

หมุดหมายที่ ๑๐ เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ จำนวน ๓ ด้าน ได้แก่

๑. ด้านความมั่นคง
๒. ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน
๓. ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

หมุดหมายที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

เป้าหมายการพัฒนา

๑. ความเสียหายและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศลดลง
๒. ความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศลดลง
๓. สังคมไทยมีภูมิคุ้มกันจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

กลยุทธ์การพัฒนา

๑. การป้องกันและลดผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในพื้นที่

สำคัญ

๒. การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพประชาชนและชุมชน ในการรับมือกับภัยธรรมชาติ

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๓. การใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีในการบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ และ

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๔. การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติระบบนิเวศเพื่อป้องกันและลดผลกระทบจากภัยธรรมชาติ

และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๕. การส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อบริหารจัดการ และลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ

และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ความเชื่อมโยงของหมวดหมู่ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ และยุทธศาสตร์ชาติ

หมวดหมู่ที่ ๑๑ เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ จำนวน ๓ ด้าน ได้แก่

๑. ด้านความมั่นคง
๒. ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน
๓. ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

หมวดหมู่ที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตอเบื้องตอโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต

เป้าหมายการพัฒนา

๑. คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย
๒. กำลังคนมีสมรรถนะสูงสอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมายและสามารถ

สร้างงานอนาคต

๓. ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต

กลยุทธ์การพัฒนา

๑. การพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัยในทุกมิติ
๒. การพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง
๓. การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ความเชื่อมโยงของหมวดหมู่ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ และยุทธศาสตร์ชาติ

หมวดหมู่ที่ ๑๒ เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ จำนวน ๓ ด้าน ได้แก่

๑. ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน
๒. ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
๓. ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

หมวดหมู่ที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอเบื้องตอประชาชน

เป้าหมายการพัฒนา

๑. การบริการภาครัฐ มีคุณภาพ เข้าถึงได้
๒. ภาครัฐที่มีขีดสมรรถนะสูง คล่องตัว

กลยุทธ์การพัฒนา

๑. การพัฒนาคุณภาพในการให้บริการภาครัฐที่ตอเบื้องตอ สอดคล้อง และประหยัด
๒. การปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการโครงสร้างของภาครัฐให้ยืดหยุ่น เชื่อมโยง เปิดกว้าง และมี

ประสิทธิภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ

๓. การปรับเปลี่ยนภาครัฐเป็นรัฐบาลดิจิทัลที่ใช้ข้อมูลในการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาประเทศ
๔. การสร้างระบบบริหารภาครัฐที่ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนและพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะที่

จำเป็นในการให้บริการภาครัฐดิจิทัล และปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ มาตรการภาครัฐให้เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ

ความเชื่อมโยงของหมวดหมู่ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ และยุทธศาสตร์ชาติ

หมวดหมู่ที่ ๑๓ เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ จำนวน ๔ ด้าน ได้แก่

๑. ด้านความมั่นคง
๒. ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน
๓. ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
๔. ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ขององค์การสหประชาชาติเป็นเป้าหมายที่องค์การการค้าโลก (WTO) ต้องการดำเนินการให้บรรลุผลภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ เป้าหมายดังกล่าว อาทิ การขจัดความยากจน การส่งเสริมสุขภาพ การเข้าถึงการศึกษา และการรักษาสิ่งแวดล้อม โดย WTO ให้ความสำคัญของการค้าในการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งนี้ WTO ได้ตระหนักถึงการส่งเสริมเพื่อให้เกิดการบรรลุ SDGs โดยดำเนินการปฏิรูปทางการค้า รวมถึงรักษาความมีเสถียรภาพทางการค้าและความเท่าเทียมกันทั่วโลกเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวในปี พ.ศ.๒๕๗๓

เป้าหมายทั้ง ๑๗ เป้าหมาย ประกอบด้วย

- เป้าหมายที่ ๑ : ขจัดความยากจนทุกรูปแบบในทุกพื้นที่
- เป้าหมายที่ ๒ : ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการและส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน
- เป้าหมายที่ ๓ : สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกวัย
- เป้าหมายที่ ๔ : สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- เป้าหมายที่ ๕ : บรรลุความเท่าเทียมระหว่างเพศ และเสริมอำนาจให้แก่สตรีและเด็กหญิง
- เป้าหมายที่ ๖ : สร้างหลักประกันว่าจะมีการจัดให้มีน้ำและสุขอนามัยสำหรับทุกคนและมีการบริหารจัดการที่ยั่งยืน
- เป้าหมายที่ ๗ : สร้างหลักประกันให้ทุกคนสามารถเข้าถึงพลังงานสมัยใหม่ที่ยั่งยืนในราคาที่ย่อมเยา
- เป้าหมายที่ ๘ : ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่ มีผลิตภาพ และการมีงานที่เหมาะสมสำหรับทุกคน
- เป้าหมายที่ ๙ : สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีความทนทาน ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมและยั่งยืน และส่งเสริมนวัตกรรม
- เป้าหมายที่ ๑๐ : ลดความไม่เสมอภาคภายในประเทศและระหว่างประเทศ
- เป้าหมายที่ ๑๑ : ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความครอบคลุม ปลอดภัย มีภูมิคุ้มกันและยั่งยืน
- เป้าหมายที่ ๑๒ : สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน
- เป้าหมายที่ ๑๓ : ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น
- เป้าหมายที่ ๑๔ : อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- เป้าหมายที่ ๑๕ : ปกป้อง ฟื้นฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้ อย่างยั่งยืนต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดินและฟื้นสภาพดิน และหยุดยั้งการสูญเสียดiversity ความหลากหลายทางชีวภาพ
- เป้าหมายที่ ๑๖ : ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรม สร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบ และครอบคลุมในทุกระดับ
- เป้าหมายที่ ๑๗ : เสริมความเข้มแข็งให้แก่กลไกการดำเนินงานและฟื้นฟูหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

Thailand ๔.๐ (ประเทศไทย ๔.๐)

Thailand ๔.๐ เป็นโมเดลเศรษฐกิจที่จะนำพาประเทศไทยให้หลุดพ้นจาก “กับดักประเทศรายได้ปานกลาง” “กับดักความเหลื่อมล้ำของความมั่งคั่ง” และ “กับดักความไม่สมดุลในการพัฒนา” พร้อมๆกับเปลี่ยนผ่านประเทศไทยไปสู่ “ประเทศในโลกที่หนึ่ง” ที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ในบริบทของการปฏิวัติอุตสาหกรรมยุคที่ ๔ อย่างเป็นรูปธรรม ตามแนวทางที่แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีได้วางไว้ ด้วยการสร้างความเข้มแข็งจากภายใน ควบคู่ไปกับการเชื่อมโยงกับประชาคมโลก ตามแนวคิด “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” โดยขับเคลื่อนผ่านกลไก “ประชารัฐ”

Thailand ๔.๐ กำหนดเป้าหมายครอบคลุมใน ๔ มิติ ดังนี้

๑) ความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ เป็น “ระบบเศรษฐกิจที่เน้นการสร้างมูลค่า” ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์

๒) ความอยู่ดีมีสุขทางสังคมเป็น “สังคมที่เดินหน้าไปด้วยกัน ไม่ทอดทิ้งใครไว้ข้างหลัง” ด้วยการเติมเต็มศักยภาพของทุกคนในสังคม เพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคงทางเศรษฐกิจสังคม พื้นความสมานฉันท์ และความ เป็นปึกแผ่นของคนในสังคมให้กลับคืนมาอีกครั้งหนึ่ง

๓) การยกระดับคุณค่ามนุษย์ ด้วยการพัฒนาคนไทยให้เป็น “มนุษย์ที่สมบูรณ์ในศตวรรษที่ ๒๑” ควบคู่ไปกับการเป็น “คนไทย ๔.๐ ในโลกที่หนึ่ง”

๔) การรักษาสีสิ่งแวดล้อม เป็น “สังคมที่น่าอยู่” มี “ระบบเศรษฐกิจที่สามารถปรับสภาพตาม ภูมิอากาศ” ควบคู่ไปกับการเป็น “สังคมคาร์บอนต่ำ” อย่างเต็มรูปแบบ

ที่มา : ดร.สุวิทย์ เมษินทรีย์ “ประเทศไทย ๔.๐ สร้างเศรษฐกิจใหม่” ,สถาบันดำรงราชานุภาพ

๑.๓ แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด

(๑) แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

๑. สภาพทั่วไป

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย ๘ จังหวัด ได้แก่ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด ฉะเชิงเทรา นครนายก ปราจีนบุรี และสระแก้ว มีพื้นที่รวม ๒๒.๘๑ ล้านไร่ ภูมิประเทศเป็นพื้นที่ภูเขาสูงและป่าไม้ โดยตอนกลางเป็นที่ราบ สลับภูเขา ตอนล่างเป็นที่ราบลุ่มน้ำและที่ราบชายฝั่งทะเล ลักษณะภูมิอากาศของภาค ตะวันออกคล้ายคลึงกับภาคใต้ ทางตอนบนของภาคจากปราจีนบุรี สระแก้ว ชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา จะมีลักษณะอากาศแบบสะวันนา (Aw) ส่วน ทางตอนล่าง คือจันทบุรีและตราด จะมีลักษณะอากาศแบบร้อนชื้น ขึ้นแบบมรสุม (Am) คือ มีฝนตกชุก อากาศร้อนชื้น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด ๑๒.๘๘ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๕ ของพื้นที่ทั้งหมด โดยเป็นพื้นที่ไม่ยืน ต้นและไม้ผล ๕.๒๐ ล้านไร่ พืชไร่ ๓.๒๒ ล้านไร่ และนาข้าว ๒.๗๘ ล้านไร่ และพื้นที่นอกการเกษตร ๔.๘๐ ล้านไร่ ดิน ส่วนใหญ่เป็นดินปนทราย ระบายน้ำได้ดี ไม่อุดมสมบูรณ์บริเวณที่มีน้ำทะเลท่วมถึง จะเป็นดินโคลนหรือดินเหนียว ส่วนบริเวณที่สูงเป็นดินที่เกิดจากการสลายตัวของหินบะซอลต์ หินปูน เหมาะแก่การปลูกพืชสวน เช่น เงาะ ทุเรียน มังคุด ส่วนบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำมีดินออลลูเวียนที่เหมาะสมใช้ทำนา ลุ่มน้ำที่สำคัญ คือ ลุ่มน้ำปราจีนบุรี ลุ่มน้ำบางปะกง ลุ่มน้ำโตนเลสาบ และลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันออก แม่น้ำสายสำคัญ ได้แก่ แม่น้ำระยอง แม่น้ำจันทบุรี แม่น้ำประแสร์ แม่น้ำตราด และแม่น้ำ บางปะกง ป่าไม้ ส่วนใหญ่เป็นป่าดงดิบ ป่าดิบเขา ป่าสนเขา ป่าชายเลน ป่าเบญจพรรณ ในปี ๒๕๖๑ มีพื้นที่ป่าไม้ ๕.๑๓ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๔ ของพื้นที่ภาค ซึ่งต่ำกว่าค่ามาตรฐานความสมดุลของระบบ นิเวศที่กำหนดให้มีพื้นที่ป่าไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ทั้งหมด หรือร้อยละ ๕ ของพื้นที่ป่าทั้งประเทศ โดย จังหวัดที่มีพื้นที่ป่ามากที่สุด คือ จันทบุรี สระแก้ว และปราจีนบุรี ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพื้นที่ป่าชายเลนทั้งหมดประมาณ ๑๖๔,๖๔๙.๗๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๗ ของพื้นที่ป่าชายเลนทั้งประเทศ ซึ่งจังหวัดที่มีพื้นที่ป่าชายเลนมากที่สุด คือ จังหวัดจันทบุรีน้อยที่สุด คือ จังหวัดชลบุรี

๒. โครงการคมนาคมขนส่งและการบริการสาธารณูปโภค

(๑) การคมนาคมขนส่งทางบก มีเส้นทางถนนสายหลักขนาดไม่ต่ำกว่า ๔ ช่องจราจรเชื่อมโยงทุกจังหวัด และโครงข่ายหลักของประเทศที่เชื่อมสู่ภาคต่างๆ แต่พื้นที่เมืองยังมีปัญหาการจราจรแออัด

๑) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓ (ถนนสุขุมวิท) สายบางนา-หาดเล็ก เป็นหนึ่งในทางหลวงแผ่นดินสายประธานทั้งสี่ของประเทศไทยจุดเริ่มต้นเชื่อมต่อจากถนนเพลินจิต เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานครสิ้นสุดที่อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ติดต่อกับชายแดนจังหวัดเกาะกง ประเทศกัมพูชา รวมระยะทางยาวทั้งสิ้นประมาณ ๔๘๘ กิโลเมตร โดยผ่านจังหวัดสมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด

๒) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๓ สายสุพรรณบุรี-อรัญประเทศ (เขตแดนไทย/กัมพูชา) เริ่มต้นในจังหวัดสุพรรณบุรีและสิ้นสุดที่ชายแดนประเทศกัมพูชา อำเภออรัญประเทศจังหวัดสระแก้ว มีระยะทางตลอดทั้งสายรวม ๒๙๙.๕๔๙ กิโลเมตร ในปัจจุบันทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๓ เฉพาะช่วง หินกองถึงอรัญประเทศได้รับการกำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งของโครงข่ายทางหลวงเอเชียสาย ๑

๓) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๔ (ถนนเทพรัตน) สายบางนา-หนองไม้แดง ได้รับการกำหนดให้เป็นทางหลวงเอเชียสาย ๑๙ ขนาด ๘-๑๔ ช่องจราจร มีจุดเริ่มต้นที่แยกบางนา กรุงเทพมหานคร ผ่านจังหวัดสมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา และไปบรรจบกับถนนสุขุมวิทที่ทางแยกต่างระดับหนองไม้แดง ชลบุรี

๔) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๖ (ถนนบายพาสพัตยา-ระยอง) สายกะทิงลาย-ปลวกเกิด ได้รับการกำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งของทางหลวงเอเชียสาย ๑๒๓ เริ่มต้นแยกจากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓ (ถนนสุขุมวิท) บริเวณทางแยกกะทิงลาย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรีสิ้นสุดที่ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓ บริเวณบ้านปลวกเกิด ตำบลเชิงเนิน อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง ระยะทางรวม ๕๗ กิโลเมตร

๕) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๐๔ สายปากเกร็ด-สะพานต่างระดับนครราชสีมา เป็นทางหลวงแผ่นดินสายรองที่เชื่อมระหว่างจังหวัดนนทบุรี กรุงเทพมหานคร จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดนครราชสีมา

๖) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๐๕ (ถนนรังสิต-นครนายก) เป็นถนนเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดปทุมธานีกับจังหวัดนครนายก

๗) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๑๗ สายจันทบุรี-สระแก้ว เป็นเส้นทางเชื่อมโยงระหว่างภาคตะวันออกและภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนใต้

๘) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๑๘ (ถนนตราด-บ้านหาดเล็ก) ทางไปสู่ ตลาดชายแดนไทยกัมพูชา บ้านหาดเล็ก อำเภอคลองใหญ่

๙) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๓๑ สายสัตหีบ-เขาหินซ้อน มีชื่อเรียกว่าถนนสายยุทธศาสตร์ เส้นทางเริ่มจากถนนสุขุมวิท ที่ตำบลพลูตาหลวง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรีสิ้นสุดที่ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๐๔ (ฉะเชิงเทรา-กบินทร์บุรี) ที่ตำบลเขาหินซ้อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา

๑๐) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๔๔ สายชลบุรี-แกลง เริ่มต้นจากถนนสุขุมวิท อำเภอเมืองชลบุรี ผ่านถนนเลี้ยวเมืองชลบุรี ถนนกรุงเทพฯ-ชลบุรี ทางแยกบ้านบึงพัฒนา (แยกเอ็ม ๑๖) อำเภอบ้านบึง ทางแยกหนองปรือ และอำเภอหนองใหญ่ เข้าเขตจังหวัดระยอง ผ่านอำเภอวังจันทร์สิ้นสุดที่ถนนสุขุมวิทบริเวณทางแยกภิบาลพัฒนา (แยกแกลง) อำเภอแกลง จังหวัดระยอง

๑๑) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๔๘ (ถนนธนวิถี) สายอรัญประเทศ-นาทรง เป็นเส้นทางที่เชื่อมต่อระหว่างภาคตะวันออกกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนใต้ มีจุดเริ่มต้นที่อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว สิ้นสุดที่อำเภอนาทรง จังหวัดบุรีรัมย์

๑๒) ทางหลวงพิเศษหมายเลข ๗ สายกรุงเทพมหานคร-บ้านฉาง เป็นทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองสายแรกของประเทศไทย เป็นโครงข่ายทางหลวงที่มีความสำคัญในการพัฒนาเส้นทางคมนาคมขนส่ง เป็นทางเชื่อมเข้าสู่ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ได้รับการกำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งของทางหลวงเอเชียสาย ๑๙ และทางหลวงเอเชียสาย ๑๒๓

(๒) การคมนาคมขนส่งทางรถไฟ มีเส้นทางรถไฟเชื่อมโยงจาก กทม.- อยุธยาประเทศ (กทม. ฉะเชิงเทรา นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว อยุธยาประเทศ) และ กทม.-ระยอง (กทม. ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง)

(๓) การคมนาคมขนส่งชายฝั่ง มีท่าเรือที่ดำเนินการให้บริการขนส่งทางทะเลระหว่างประเทศโดยภาครัฐและเอกชนที่สำคัญ คือ ท่าเรือแหลมฉบัง เป็นท่าเรือน้ำลึกในการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศตั้งอยู่บริเวณอำเภอสัตหีบ และบางละมุง จังหวัดชลบุรี ท่าเรือมาบตาพุด เป็นท่าเรืออุตสาหกรรมที่มีศักยภาพสูง ตั้งอยู่บริเวณตำบลมาบตาพุด อำเภอมะนิวยะยอง จังหวัดระยอง และท่าเรือศรีราชา เป็นท่าเรือน้ำลึกเอกชนแห่งแรกที่ใหญ่ที่สุด ตั้งอยู่บริเวณอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ให้บริการประเภทรถยนต์บรรทุกสินค้าทั่วไป และคอนเทนเนอร์รวมถึงมีท่าเรือ Ferry หัวหิน - พัทยา

(๔) การคมนาคมขนส่งทางอากาศ มีสนามบินที่สามารถเชื่อมโยงไปสู่นานาชาติที่สำคัญ คือ ท่าอากาศยานอู่ตะเภาหรือสนามบินนานาชาติอู่ตะเภา ตั้งอยู่ตำบลพล อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง ห่างจากจังหวัดประมาณ ๓๐ กิโลเมตร และอยู่ห่างจาก กทม. ประมาณ ๑๙๐ กิโลเมตร ซึ่งจะพัฒนาเป็นสนามบินพาณิชย์ระหว่างประเทศอีกแห่งหนึ่ง

(๕) ด่านชายแดน ที่เป็นจุดเชื่อมโยงการค้าชายแดนไทย กัมพูชา มีด่านถาวร ๔ แห่ง คือ ด่านบ้านคลองลึก จังหวัดสระแก้ว ด่านบ้านหาดเล็ก จังหวัดตราด ด่านบ้านผักกาดและด่านบ้านแหลม จังหวัดจันทบุรี จุดผ่อนปรน ๘ จุด ได้แก่ จุดผ่อนปรนจังหวัดสระแก้ว ๓ จุด คือ บ้านตาพระยา อำเภอตาพระยา บ้านหนองปรือ อำเภออยุธยาประเทศ บ้านเขาหิน อำเภอคลองหาด จังหวัดจันทบุรี ๓ จุด คือ บ้านซันตารี อำเภอสอยดาว บ้านชนงิ้ว อำเภอโป่งน้ำร้อน บ้านสวนส้ม อำเภอสอยดาว และจังหวัดตราด ๒ จุด คือ บ้านมะม่วง และบ้านหมื่นด่าน อำเภอบ่อไร่

ด้านเศรษฐกิจ

๑. ภาพรวม

๑.๑ ภาคตะวันออกเป็นแหล่งเศรษฐกิจที่สำคัญ ของประเทศ รองลงมาจากกรุงเทพมหานครและภาคกลาง โดยภาคตะวันออกมีมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค ณ ราคาประจำปี ๒๕๖๒ เท่ากับ ๓,๐๔๒,๙๑๖ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๘ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศ เมื่อเทียบกับขนาดเศรษฐกิจของภาคตะวันออก ปี ๒๕๕๙ กับปี ๒๕๖๒ พบว่า ภาคตะวันออกมีสัดส่วน การผลิตเพิ่มขึ้น จากร้อยละ ๑๗.๕ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศ ในปี ๒๕๕๙ เป็นร้อยละ ๑๘ ในปี ๒๕๖๒

๑.๒ โครงสร้างเศรษฐกิจของภาคตะวันออกพึ่งพิงภาคอุตสาหกรรมมากที่สุดช่วง ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ ภาคอุตสาหกรรมมีสัดส่วนถึง ร้อยละ ๖๕.๓ ของผลิตภัณฑ์ภาคอุตสาหกรรมสำคัญที่มีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์สูงของภาค คือ อุตสาหกรรม การผลิตถ่านโค้กและผลิตภัณฑ์จากถ่านปิโตรเลียม การผลิตยานยนต์ รถพ่วงและรถกึ่งพ่วง การผลิต ผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์ อิเล็กทรอนิกส์ และอุปกรณ์ทางทัศนศาสตร์การผลิตเคมีภัณฑ์ และผลิตภัณฑ์เคมีภาคบริการมีสัดส่วนร้อยละ ๒๘.๕ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการค้าและการขนส่ง และภาคการเกษตรมีบทบาทน้อย เพียงร้อยละ ๖.๑ โดยส่วนใหญ่เป็นการผลิตพืช เมื่อเทียบกับช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ที่ภาคอุตสาหกรรม มีสัดส่วนร้อยละ ๖๖.๙ ภาคบริการมีสัดส่วนร้อยละ ๒๖.๓ และภาคการเกษตรที่ร้อยละ ๖.๘ จะสังเกตได้ว่า ภาคบริการมีสัดส่วนเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่ภาคอุตสาหกรรมและการเกษตรมีสัดส่วนลดลง

๑.๓ เศรษฐกิจภาคตะวันออกขยายตัวต่ำกว่าระดับประเทศเล็กน้อย ช่วง ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ เศรษฐกิจภาคตะวันออกขยายตัวร้อยละ ๓.๕๕ เพิ่มสูงขึ้นมากกว่าการขยายตัวของช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่

๑๑ ที่ขยายตัวร้อยละ ๓.๒ แต่ยังคงต่ำกว่าการขยายตัวของระดับประเทศที่ร้อยละ ๓.๕๔ ทั้งที่ภาคตะวันออกเป็นภาคที่มีบทบาททางเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ ซึ่งสาเหตุหลักมาจากเศรษฐกิจของภาคพึ่งพิงการส่งออกและได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจโลกซบเซาโดยเฉพาะภาคอุตสาหกรรม ซึ่งอัตราการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมในช่วง ๓ ปีที่ผ่านมาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ขยายตัวเฉลี่ยเพียงร้อยละ ๒.๕ ส่วนภาคการเกษตรและบริการขยายตัวร้อยละ ๓.๓ และ ๕.๗ ตามลำดับ

๑.๔ ภาคตะวันออกมีมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเฉลี่ยต่อหัว (GRP Per capita) สูงกว่าระดับประเทศปี ๒๕๖๒ ผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวประชากรของภาคตะวันออก (GRP Per capita) เท่ากับ ๕๐๒,๔๗๑ บาทต่อคนต่อปี สูงกว่าระดับประเทศที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์เฉลี่ยต่อหัวเท่ากับ ๒๔๓,๗๘๗ บาทต่อคนต่อปีโดยจังหวัด ที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดเฉลี่ยต่อหัว (GPPPer capita) สูงที่สุดคือ จังหวัดระยอง ๘๘๘,๗๔๘ บาทต่อคนต่อปีรองลงมาคือ จังหวัดชลบุรี ๕๗๑,๒๓๔ บาทต่อคนต่อปี ปราจีนบุรี ๕๕๑,๑๕๐ บาทต่อคนต่อปี และฉะเชิงเทรา ๔๕๕,๐๐๕ บาทต่อคนต่อปี ส่วนจังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดเฉลี่ยต่อหัวต่ำที่สุดคือ จังหวัดสระแก้ว ๗๖,๑๘๙ บาทต่อคนต่อปี ซึ่งต่ำกว่าจังหวัดระยอง ๑๓ เท่า

๑.๕ พื้นที่เศรษฐกิจหลักของภาคตะวันออกยังคงกระจุกตัวอยู่ในจังหวัดที่เป็นแหล่งอุตสาหกรรมสำคัญของภาค โดยจังหวัดที่มีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อภาคสูงสุด คือ จังหวัดชลบุรีร้อยละ ๓๔.๘ รองลงมาคือ จังหวัดระยอง ร้อยละ ๓๒.๗ และฉะเชิงเทรา ร้อยละ ๑๒.๗ ส่วนจังหวัดที่มีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อภาคต่ำที่สุดคือ จังหวัดนครนายก ร้อยละ ๑ ซึ่งชี้ให้เห็นว่า การกระจายการพัฒนาในภาคตะวันออกยังไม่ทั่วถึงทุกพื้นที่

๒. การเกษตร

ภาคตะวันออกมีศักยภาพในการพัฒนาด้านการเกษตร ทั้งการผลิตพืช ปศุสัตว์ และประมง โดยภาคตะวันออกเป็นแหล่งผลิตข้าว พืชผัก พืชหัว อาทิ มันสำปะหลัง และเป็นแหล่งผลิตผลไม้และผลไม้แปรรูปที่สำคัญของประเทศ รวมทั้งยังมีศักยภาพในด้านการทำประมง ทั้งประมงชายฝั่งและประมงน้ำลึก มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรภาคตะวันออก ณ ราคาประจำปี ๒๕๖๒ ประมาณ ๑๘๔,๓๑๕ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ๑๕๑,๑๕๐ ล้านบาท ปี ๒๕๕๙ การเกษตรของภาคตะวันออก มีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์คิดเป็นร้อยละ ๖.๑ ต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคตะวันออก และร้อยละ ๑๓.๔ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรของประเทศ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรภาคตะวันออก ในช่วง ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ขยายตัวร้อยละ ๓.๓ สูงกว่าในช่วงร่างกรอบแผนพัฒนาภาคตะวันออก (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ๑๑๓ แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ที่หดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๘ ต่อปี การเกษตรของภาคตะวันออกมีปัญหาสำคัญที่ต้องเร่ง แก้ไขหลายประการ เช่น คุณภาพดินเสื่อมจากการใช้สารเคมี สารเคมีตกค้างในผลผลิต และการขาดแคลนน้ำ เนื่องจากการแย่งใช้น้ำระหว่างภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ เป็นต้น

๓. อุตสาหกรรม

๓.๑ สาขาอุตสาหกรรมเป็นสาขาการผลิตหลักของภาค ภาคตะวันออกมีมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคอุตสาหกรรม ณ ราคาประจำปี ๒๕๖๒ เท่ากับ ๑,๙๖๑,๒๔๗ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ๑,๖๘๒,๖๓๑ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๙ โดยเป็นมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาอุตสาหกรรม ๑,๕๒๒,๕๕๐ ล้านบาท สาขาเหมืองแร่ ๒๗๘,๒๗๖ ล้านบาท สาขาการไฟฟ้า ๑๔๙,๕๓๑ ล้านบาท และสาขาการประปา ๑๐,๘๘๙ ล้านบาท สาขาอุตสาหกรรมจึงเป็นสาขา การผลิตหลักที่สำคัญของภาคตะวันออก ปี ๒๕๖๒ สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาอุตสาหกรรมต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค คิดเป็นร้อยละ ๕๐ และมีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาอุตสาหกรรมต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาอุตสาหกรรมของประเทศ คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๒ สาขาอุตสาหกรรมในช่วง ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ขยายตัว ร้อยละ ๓.๒ และชะลอตัวลงเมื่อเทียบกับในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ที่ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๖ ต่อปีอีกทั้ง ปี ๒๕๖๓ เกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ทำให้ประเทศคู่ค้าโลกต่างประเทศส่งผลให้การนำเข้าวัตถุดิบเพื่อนำมาใช้ในการผลิตสินค้าต้องหยุดชะงัก ประกอบกับการชะลอตัวของเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้า ส่งผลให้มูลค่าการ

ส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมในภาพรวมของภาคตะวันออก รวมทั้งของ ประเทศ ปรับตัวลดลง อาทิตอุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมยาง อุตสาหกรรมน้ำมันปิโตรเลียม

๓.๒ แหล่งผลิตที่สำคัญของภาคตะวันออกยังคงกระจุกตัวในจังหวัดชลบุรี ระยอง ปราจีนบุรี และ ฉะเชิงเทรา จังหวัดที่มีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาอุตสาหกรรมสูงสุด คือ จังหวัดชลบุรี ร้อยละ ๓๔.๔ รองลงมาคือ จังหวัดระยอง ร้อยละ ๒๙.๗ ปราจีนบุรีร้อยละ ๑๗.๖ และฉะเชิงเทรา ร้อยละ ๑๗ ตามลำดับ สำหรับอุตสาหกรรมสำคัญๆ ที่มีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์สูงสุดของภาคตะวันออก คือ อุตสาหกรรม การผลิตถ่านโค้กและผลิตภัณฑ์จากการกลั่นปิโตรเลียม คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๓ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขา อุตสาหกรรมของภาค มีแหล่งผลิตที่สำคัญอยู่ในพื้นที่จังหวัดชลบุรี และระยอง รองลงมาคือ อุตสาหกรรมการผลิตยานยนต์ รถพ่วง และรถกึ่งพ่วง ร้อยละ ๑๕.๔ มีแหล่งผลิตที่สำคัญอยู่ในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี ระยอง และชลบุรีอุตสาหกรรมการผลิตผลิตภัณฑ์ คอมพิวเตอร์ อิเล็กทรอนิกส์ และอุปกรณ์ทางทัศนศาสตร์ ร้อยละ ๑๐.๘ มีแหล่งผลิตที่สำคัญอยู่ในพื้นที่จังหวัด ปราจีนบุรี ชลบุรี ฉะเชิงเทรา และระยอง และอุตสาหกรรมการผลิตเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมีร้อยละ ๘.๔ มีแหล่งผลิตที่สำคัญอยู่ในพื้นที่ จังหวัด ระยอง ชลบุรี และฉะเชิงเทรา

๓.๓ การพัฒนาอุตสาหกรรมภาคตะวันออกต้องเตรียมการรองรับการพัฒนาและ การลงทุน อุตสาหกรรมแห่งอนาคตและยังต้องคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรม บนฐานของเทคโนโลยีสมัยใหม่และนวัตกรรม ภาคตะวันออกจึงเป็นพื้นที่เป้าหมาย ในการพัฒนาเพื่อรองรับการลงทุน อุตสาหกรรมเป้าหมายแห่งอนาคต เช่น อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะหุ่นยนต์ และอุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ภาคตะวันออกยังคงเผชิญอุปสรรคสำคัญ ในการพัฒนาอุตสาหกรรม โดยเฉพาะปัญหาสิ่งแวดล้อมจากภาคอุตสาหกรรมที่จำเป็นต้องดำเนินการแก้ไข อาทิ ปัญหาน้ำเสีย มลพิษทางอากาศ ขยะ การแย่งกัน ใช้น้ำ และการจราจรติดขัด

๔. การท่องเที่ยว

๔.๑ ภาคตะวันออกเป็นพื้นที่ที่มีความโดดเด่นด้านการท่องเที่ยวทางทะเลที่มีชื่อเสียงในระดับ นานาชาติเช่น พัทยา เกาะช้าง และเกาะเสม็ด เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ในช่วงที่ผ่านมา แหล่งท่องเที่ยวสำคัญหลายแห่ง ของภาคตะวันออกประสบปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวคือ แหล่งท่องเที่ยวทางทะเลเสื่อมโทรม ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลาย โดยเฉพาะชายหาดและแหล่งปะการังธรรมชาติ ปัญหาขยะมูลฝอยและการบุกรุกพื้นที่ เพื่อประกอบธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยว ปี ๒๕๖๒ ภาคตะวันออกมีนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมเยือน ๔๑.๗๖ ล้านคน ขณะที่ปี ๒๕๖๓ เกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยว ลดลงอย่างมากเหลือ ๑๘.๕๒ ล้านคน (คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๕ ของประเทศ) ลดลงจาก ๓๖.๓๕ ล้านคน ในปี ๒๕๕๙ จังหวัดที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวมากที่สุด คือ จังหวัดชลบุรี รองลงมา คือ จังหวัดระยอง และฉะเชิงเทรา สำหรับจำนวน นักท่องเที่ยวในช่วง ๔ ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (ปี๒๕๖๐ – ๒๕๖๓) มีอัตราการหดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๑๐.๓ ต่อปี จากที่เคยขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๙.๙ ในช่วง แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ และถ้าเทียบกับประเทศ พบว่า หดตัวเล็กน้อย โดยในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ระดับประเทศมีอัตราการหดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๑๐.๑ ต่อปี อย่างไรก็ตาม การลดลง อย่างมากของจำนวน นักท่องเที่ยวในปี ๒๕๖๓ กลายเป็นโอกาสในการฟื้นตัวของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติต่างๆ กลับมามีความ อุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น

๔.๒ รายได้จากการท่องเที่ยวลดลง ปี ๒๕๖๓ ภาคตะวันออกมีรายได้จากการท่องเที่ยว ๙๙,๙๙๐ ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๖ ของประเทศ) ลดลงจาก ๒๗๘,๓๖๔ ล้านบาท ในปี๒๕๕๙ จังหวัดที่มีรายได้จากการท่องเที่ยวมากที่สุดของภาคตะวันออก คือ จังหวัดชลบุรี รองลงมาคือ จังหวัด ระยอง และตราด ตามลำดับ สำหรับ รายได้จากการท่องเที่ยวของภาคตะวันออกในช่วง ๔ ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (ปี๒๕๖๐ – ๒๕๖๓) มีอัตราการ หดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๑๐.๙ ต่อปี จากที่เคยขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๑๖.๕ ต่อปี ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ แต่ถ้าเทียบกับประเทศ พบว่า หดตัวน้อยกว่า โดยช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ระดับประเทศมีอัตราการหดตัวเฉลี่ยร้อยละ

๑๑.๕ ต่อปี สำหรับรายได้จากการท่องเที่ยวในปี ๒๕๖๔ ยังคงมีแนวโน้มลดลง เนื่องจากหลายประเทศยังคงเผชิญกับการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ส่งผลต่อการเดินทางและพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น การท่องเที่ยวในอนาคตจำเป็นต้องปรับตัวให้ทันกับบริบทการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

๕. การค้าส่งค้าปลีก

ภาคตะวันออกเป็นแหล่งการค้าที่สำคัญของประเทศรองมาจากกรุงเทพฯ และ ภาคกลาง ภาคตะวันออกมีมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาการค้า ณ ราคาประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒ เท่ากับ ๓๒๘,๓๓๗ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ๒๔๙,๗๐๖ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๙ มูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาการค้า คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๐.๘ ของเศรษฐกิจภาค และคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๒ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาการค้าทั้งประเทศ สำหรับอัตราการขยายตัวมีแนวโน้มเติบโตดี โดยในช่วง ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๗.๒ ขยายตัวสูงขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ที่ขยายตัวร้อยละ ๒.๗ โดยจังหวัดที่มีมูลค่า การค้าส่งค้าปลีกของภาคตะวันออก คือ จังหวัดชลบุรี ร้อยละ ๓๕.๙ รองลงมาคือ จังหวัดระยอง ร้อยละ ๒๕.๖ ฉะเชิงเทรา ร้อยละ ๑๕ และปราจีนบุรี ร้อยละ ๑๑.๗ อย่างไรก็ตาม ปี ๒๕๖๓ เกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ทำให้ภาคการค้าได้รับผลกระทบทั้งการค้าภายในประเทศและระหว่างประเทศ ภาคการค้าจึงจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อให้สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทใหม่ และพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป

๖. การค้าชายแดน

๖.๑ ภาคตะวันออกมีศักยภาพในการพัฒนาด้านการค้าชายแดนกับประเทศกัมพูชาโดยภาคตะวันออกมีพื้นที่ชายแดนติดกับกัมพูชาทางฝั่งตะวันออก ซึ่งจังหวัดที่เป็นแหล่งการค้าชายแดน ที่สำคัญคือ จังหวัดสระแก้ว ตราด และจันทบุรี ปี ๒๕๖๓ ภาคตะวันออกมีมูลค่าการค้าชายแดน รวมทั้งสิ้นประมาณ ๑๓๗,๘๑๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ๑๑๖,๒๘๑ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๙ โดยเป็นมูลค่าการส่งออก ๑๑๘,๗๙๐ ล้านบาท และนำเข้า ๑๙,๐๒๓ ล้านบาท อัตราการขยายตัวการค้าชายแดนของภาคตะวันออกในช่วง ๔ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (ปี๒๕๖๐ - ๒๕๖๓) ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๔.๘ ต่อปี ชะลอตัวลงจากช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ที่ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๑๓.๗ ต่อปี สำหรับปี ๒๕๖๓ เกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ทำให้ประเทศไทยต้องเข้มงวดในการควบคุมการเข้า - ออกตลอดแนวชายแดน ส่งผลให้มูลค่าการค้าชายแดนลดลง นอกจากการค้าชายแดนแล้ว ภาคตะวันออกยังมีการค้าผ่านแดนไปยังประเทศเวียดนามและจีน โดยปี ๒๕๖๓ ภาคตะวันออกมีมูลค่าการค้าผ่านแดนรวมประมาณ ๓,๐๒๔ ล้านบาท เป็นการส่งออก ๑,๒๔๐ ล้านบาท และนำเข้า ๑,๗๘๔ ล้านบาท

๖.๒ ภาคตะวันออกเป็นภาคที่ได้ดุลการค้ากับประเทศเพื่อนบ้านมาโดยตลอด โดยสินค้าส่งออกไปยังประเทศกัมพูชาที่สำคัญ ได้แก่ เครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ รถจักรยานยนต์และส่วนประกอบเครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบฯ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ และเครื่องจักรกลและส่วนประกอบอื่นๆ ส่วนสินค้านำเข้าจากประเทศกัมพูชาที่สำคัญ ได้แก่ ผักและของปรุงแต่งจากผัก ลวดและสายเคเบิลที่หุ้มฉนวน อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าสำเร็จรูป และเครื่องรับ-ส่งสัญญาณและอุปกรณ์ติดตั้งเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยสรุปผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษที่มีความทันสมัยที่สุดในภูมิภาคอาเซียน

แนวทางการพัฒนา

๑. การพัฒนาเกี่ยวกับอุตสาหกรรมเป้าหมาย ประกอบด้วย ๓ แนวทาง ได้แก่

(๑) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่ง และต่อยอดโครงสร้างพื้นฐานทุกระบบให้เชื่อมโยง เข้าสู่พื้นที่เศรษฐกิจ

(๒) ส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษ

(๓) พัฒนาบุคลากร การศึกษา การวิจัย และเทคโนโลยี

๒. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลนานาชาติในจังหวัดชลบุรี- ระยอง ให้เป็นฐานการกระจายรายได้ และการสร้างงานให้แก่ชุมชน

๓. การพัฒนาสภาพแวดล้อมเมืองสำคัญของจังหวัดให้เป็นเมืองใหม่อัจฉริยะน่าอยู่ เอื้อต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างมีสมดุล

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาภาคตะวันออกให้เป็นแหล่งผลิตอาหารที่มีคุณภาพและ ได้มาตรฐานสากล

แนวทางการพัฒนา

๑. การพัฒนาการผลิตและการค้าผลไม้ภาคตะวันออกให้เป็นศูนย์ผลไม้เมืองร้อน แห่งเอเชีย
๒. การส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ให้ผลผลิตมีคุณภาพและได้มาตรฐานความปลอดภัยสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ปรับปรุงมาตรฐานสินค้าและธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยว

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลในจังหวัดจันทบุรีและตราด
๒. ฟื้นฟูและปรับปรุงการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ศาสนา และวัฒนธรรม เชียงนิเวศ และอนุรักษ์เชิงเกษตร เชียงสุขภาพ การท่องเที่ยวโดยชุมชน แหล่งท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการ และท่องเที่ยว เมืองเก่า
๓. ฟื้นฟูและอนุรักษ์ท่องเที่ยวอารยธรรมขอม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนให้เป็นประตูเศรษฐกิจเชื่อมโยงกับ ประเทศเพื่อนบ้านให้เจริญเติบโตอย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนอรุญประเทศ จังหวัดสระแก้ว
๒. พัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนหาดเล็ก อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด
๓. พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนบ้านแหลมและบ้านผักกาด อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ แก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและจัดระบบการบริหารจัดการมลพิษ ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

๑. บริหารจัดการน้ำเพื่อบรรเทาภาวะ ภัยแล้งและน้ำท่วมจันทบุรี ตราด และสระแก้ว
๒. ฟื้นฟูป่าต้นน้ำให้เกิดความสมดุลต่อระบบนิเวศ
๓. คุ้มครองและฟื้นฟูป่าชายเลน ปะการัง หาดทราย และป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง
๔. ดำเนินการตามมาตรการจัดการมลพิษทางอากาศในจังหวัดระยอง ชลบุรีและฉะเชิงเทรา
๕. ปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพของระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนในจังหวัดที่เป็นศูนย์กลางการค้า การท่องเที่ยว และพื้นที่อุตสาหกรรม
๖. พัฒนาและปรับปรุงกระบวนการรวบรวมขนย้าย การกำจัดขยะให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

(๒) แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๒ ประกอบด้วย จังหวัด ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี และสระแก้ว ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด ๑๔,๕๒๒,๘๑๓ ไร่ หรือ ๒๓,๒๓๖.๕๐๒ ตารางกิโลเมตร เป็นกลุ่มจังหวัดทางภาคตะวันออกของ ๕ จังหวัดใน ๘ จังหวัด โดยพื้นที่ภาคตะวันออกทั้งภาคมีเนื้อที่รวม ๓๖,๕๐๒.๕๐ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ร้อยละ ๗.๑๑๔ ของเนื้อที่ทั้งประเทศ ประกอบด้วย ๘ จังหวัด ได้แก่ นครนายก ปราจีนบุรีฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรีตราด และสระแก้ว

ลักษณะภูมิประเทศจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๒

(๑) จังหวัดจันทบุรีตั้งอยู่ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกของประเทศไทย เป็นเมืองที่อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติทั้งในดินและในน้ำ มีสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศที่เอื้ออำนวยต่อการทำการเกษตรโดยเฉพาะ

การเพาะปลูกผลไม้ที่ขึ้นชื่อของจังหวัด ได้แก่ ทุเรียน เงาะ มังคุด ลางสาด และพืชผลทางการเกษตรอื่นๆ ส่วนบริเวณชายฝั่งก็มีทำการประมง จึงเป็นเมืองที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยอาหารทะเลนานาชนิด และในอีกแง่มุมหนึ่ง จันทบุรีคือ ศูนย์กลางธุรกิจด้านอัญมณีที่มีชื่อเสียงแพร่หลายไปทั่วโลก ทั้งยังมีสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงามหลายแห่ง รวมถึงศาสนสถาน โบราณสถานและโบราณวัตถุฯ จันทบุรี แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๐ อำเภอ ได้แก่อำเภอเมือง จันทบุรีท่าใหม่ ชลุม แหลมสิงห์ โป่งน้ำร้อนมะขาม สอยดาว นายายอาม แก่งหางแมว และเขาคิชฌกูฏ

(๒) จังหวัดตราด เป็นจังหวัดชายแดนทางภาคตะวันออกของประเทศไทยติดกับประเทศกัมพูชาโดยมีเขาบรรทัดเป็นพรมแดนธรรมชาติ มีเกาะเล็กเกาะใหญ่อยู่ ๕๒ เกาะ มีสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามหลายแห่ง เป็นจังหวัดที่มีผลไม้หลากหลาย และเป็นเขตการประมง ทั้งยังเป็นแหล่งอัญมณีที่สำคัญมีการขุดพบ “พลอยแดง” หรือ “ทับทิมสยาม” ในเขตอำเภอบ่อไร่เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๔ ตราดแบ่งการปกครองออกเป็น ๗ อำเภอ ได้แก่อำเภอเมืองตราด เขาสมิง แหลมงอบ คลองใหญ่ บ่อไร่ เกาะกูด และเกาะช้าง

(๓) จังหวัดนครนายก เป็นเมืองที่มีขนาดใหญ่ เยียบสงบเหมาะกับการอยู่อาศัยและท่องเที่ยวพักผ่อน ซึ่งมีแหล่งท่องเที่ยวมากมายทั้งทางธรรมชาติและวัฒนธรรม สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบอยู่ในหุบเขา ตอนเหนือทางตะวันออกเป็นเนินสูงและป่าเขาติดต่อกับเขาตองพญาเย็น ส่วนทางตอนกลางและตอนใต้เป็นที่ราบลุ่ม ภูเขาที่สำคัญคือ เขาใหญ่ เขาเขียว เขาชะโงกและเขานางรอง นครนายกแบ่งการปกครองเป็น ๔ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองนครนายก บ้านนา ปากพลี องค์กรักษ์

(๔) จังหวัดปราจีนบุรีตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของภาคกลาง เป็นอีกจังหวัดหนึ่งที่มีทรัพยากรในด้านการท่องเที่ยวมากมายและหลากหลายรูปแบบ โดยเฉพาะผืนป่ามรดกโลกของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ และอุทยานแห่งชาติทับลาน ที่นับเป็นสมบัติล้ำค่าในด้านของทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งของประเทศและของโลกเดิมปราจีนบุรีเป็นจังหวัดใหญ่ มีพื้นที่กว้างขวางเป็นอันดับ ๖ ของประเทศ แต่ภายหลังได้มีการแยกจังหวัดออกจากมณฑลปราจีน ตั้งเป็นจังหวัดนครนายกและฉะเชิงเทรา ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๓๖ ก็ได้มีพระราชบัญญัติแยกพื้นที่บางอำเภอออกจากจังหวัดปราจีนบุรีแล้วตั้งเป็นจังหวัดสระแก้ว ปราจีนบุรีแบ่งการปกครองออกเป็น ๗ อำเภอ คือ อำเภอเมืองปราจีนบุรี บ้านสร้าง ประจันตคาม ศรีมโหสถ ศรีมหาโพธิ์กบินทร์บุรี และนาดี

(๕) จังหวัดสระแก้ว เป็นจังหวัดชายแดนตะวันออก ซึ่งแยกออกจากจังหวัดปราจีนบุรี มีอารยธรรมโบราณที่เก่าแก่ โดยจะเห็นได้จากกลุ่มปราสาทโบราณที่มีมากมายและโบราณวัตถุที่หลงเหลือบอกเล่าเรื่องราวประวัติศาสตร์ ความรุ่งเรืองของแผ่นดินในอดีต และยังมีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ เช่น อุทยานแห่งชาติปางสีดา อุทยานแห่งชาติตาพระยาที่มีแนวเขตติดต่อระหว่างไทยกับกัมพูชา ซึ่งเป็นผืนป่าที่เชื่อมต่อกัน ทั้งยังมีประติมากรรมมหัศจรรย์ทางธรรมชาติเช่น "ละลุ" ที่มีลักษณะแปลกตาตั้งอยู่สุดชายแดนรัฐประเทศ มีตลาดโรงเกลือที่เต็มไปด้วยของแปลกราคาถูกและสินค้ามือสองจากนานาประเทศ สระแก้ว แบ่งการปกครองออกเป็น ๙ อำเภอ คือ อำเภอเมืองสระแก้ว คลองหาด ตาพระยา วังน้ำเย็น วัฒนานคร อรัญประเทศ เขาฉกรรจ์ โคกสูง และวังสมบูรณ์

เขตการปกครอง

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๒ แบ่งเป็น ๕ จังหวัด ๓๗ อำเภอ ๒๗๗ ตำบล ๒,๘๓๘ หมู่บ้าน ๕ องค์กรการบริหารส่วนจังหวัด ๒๘ เทศบาล ๒๐๖ องค์กรการบริหารส่วนตำบล

ประชากร

ประชากรในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๒ (เฉพาะผู้มีสัญชาติไทย) มีจำนวน ดังนี้

จังหวัดจันทบุรี ชาย ๒๖๐,๒๗๓ คน หญิง ๒๗๒,๔๕๓ คน รวมทั้งสิ้น ๕๓๒,๗๒๖ คน

จังหวัดตราด ชาย ๑๐๘,๑๒๙ คน หญิง ๑๑๐,๖๕๑ คน รวมทั้งสิ้น ๒๑๘,๗๘๐ คน

จังหวัดนครนายก ชาย ๑๒๘,๐๙๕ คน หญิง ๑๓๐,๙๒๗ คน รวมทั้งสิ้น ๒๕๙,๐๒๒ คน

จังหวัดปราจีนบุรี ชาย ๒๔๔,๐๓๖ คน หญิง ๒๕๐,๒๓๐ คน รวมทั้งสิ้น ๔๙๔,๒๖๖ คน

จังหวัดสระแก้ว ชาย ๒๗๘,๗๕๒ คน หญิง ๒๗๘,๘๕๑ คน รวมทั้งสิ้น ๕๕๗,๖๐๓ คน

ข้อมูลจาก : ประกาศสำนักทะเบียนกลาง เรื่อง จำนวนราษฎรทั่วราชอาณาจักร ตามหลักฐานการทะเบียนราษฎร ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ (ประกาศ ณ วันที่ ๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕)

โครงสร้างพื้นฐาน

(๑) เส้นทางคมนาคมหลัก (ถนน) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒

จังหวัดจันทบุรีและจังหวัดตราด ทางหลวงหมายเลข ๓

จังหวัดนครนายก ทางหลวงหมายเลข ๓๓ , ๓๐๕

จังหวัดปราจีนบุรี ทางหลวงหมายเลข ๓๓ , ๓๐๔

จังหวัดสระแก้ว ทางหลวงหมายเลข ๓๓ , ๓๑๗ , ๓๔๘ , ๓๕๙ , ๓๓๙๕ และ ๓๔๘

(๒) เส้นทางรถไฟ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒

มีเส้นทางรถไฟรางเดี่ยว จำนวน ๑ เส้นทางหลัก คือ เส้นทางที่ไปยังจังหวัดสระแก้ว และโครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่ ในเส้นทางรถไฟสายชายฝั่งตะวันออกเฉียงเหนือ ช่วงฉะเชิงเทรา-คลองสิบเก้า-แก่งคอย เป็นการก่อสร้างทางรถไฟใหม่ จำนวน ๑ ทาง คู่ขนานไปกับทางเดิม เริ่มจากสถานีฉะเชิงเทรา ไปตามทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือเดิม (สายอรัญประเทศ) ผ่านสถานีบางน้ำเปรี้ยวถึงสถานีคลองสิบเก้า จากนั้นแยกขนานไปกับทางรถไฟสายคลองสิบเก้า-แก่งคอย ผ่านสถานีองครักษ์ วิหารแดง บึงใหญ่ สูดปลายทางที่สถานีแก่งคอย ซึ่งผ่านพื้นที่อำเภอเมืองและอำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา พื้นที่อำเภอองครักษ์ และอำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก และพื้นที่อำเภอวิหารแดง อำเภอเมือง และอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรีสามารถรองรับการขนส่งสินค้าทางรางของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้

(๓) ท่าเรือ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒

มีท่าเทียบเรือ เพื่อการท่องเที่ยวและการขนส่งสินค้า โดยมีการเชื่อมโยงการคมนาคมขนส่งทางน้ำกับจังหวัดที่มีทางออกสู่ทะเล ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด และมีการขนถ่ายสินค้าต่อไปยังท่าเรือที่ขนส่งระหว่างประเทศที่สามารถรองรับการขนส่งสินค้าไปยังอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และภูมิภาคอินโดจีน

(๔) สนามบิน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒

๑) สนามบินจันทบุรีหรือ สนามบินท่าใหม่ หรือ สนามบินเนินพลอยแหวน (ChanthaburiAirstrip) เป็นสนามบินในจังหวัดจันทบุรี ตั้งอยู่อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี โดยมีกองทัพเรือเป็นเจ้าของพื้นที่สนามบินแห่งนี้ สนามบินจันทบุรีมีพื้นที่ประมาณ ๙๐๐ ไร่

๒) มีสนามบินเอกชนจำนวน ๑ แห่ง (บริษัทบางกอกแอร์เวย์) ตั้งอยู่ที่ตำบลท่าโสม อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด เปิดบริการวันละ ๓ เที่ยวบิน (กรณีบินปกติ) และวันละ ๖ เที่ยวบิน (กรณีช่วงฤดูการท่องเที่ยว) โดยได้รับการอนุญาตเป็นสนามบินศุลกากรเรียบร้อยแล้ว

ด้านเศรษฐกิจ

๑) เศรษฐกิจภาพรวม

โครงสร้างเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ยังคงพึ่งพาภาคการเกษตร มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดฯ สาขาการผลิตสูงที่สุดเมื่อเทียบกับสาขาการผลิตอื่น ๆ รองลงมาคือ สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง จังหวัดปราจีนบุรีเป็นจังหวัดเดียวที่มีนิคมอุตสาหกรรมในพื้นที่ จังหวัดจันทบุรีมีความโดดเด่นด้านผลไม้ อัญมณี และการเติบโตของการค้าชายแดน ในขณะที่จังหวัดนครนายก ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ขนาดเล็กที่สุดในกลุ่มจังหวัด และอาชีพส่วนใหญ่คือ เกษตรกรรม

๒) เกษตรกรรม

จากการสำรวจเนื้อที่และการใช้ประโยชน์ที่ดินรายจังหวัด ในปี พ.ศ.๒๕๖๐ โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรพบว่ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีเนื้อที่รวมประมาณ ๑๔,๕๒๒,๘๑๓ ไร่ โดยจังหวัดสระแก้ว

๔,๔๖๖,๙๖๒ ไร่ มีเนื้อที่มากที่สุด รองลงมาคือจังหวัดจันทบุรี ๓,๙๖๑,๒๕๐ ไร่ จังหวัดปราจีนบุรี ๒,๙๗๖,๔๗๖ ไร่ จังหวัดตราด ๑,๗๖๑,๘๗๕ ไร่ และจังหวัดนครนายก ๑,๓๒๖,๒๕๐ ไร่ ผลผลิตพืชสำคัญ ประกอบด้วย ข้าว เช่น ข้าวนาปีและข้าวนาปรัง พืชไร่ ประกอบด้วย มันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และสับปะรด สวนไม้ผล ไม้ยืนต้น ได้แก่ ยางพารา ลำไยทุเรียน มังคุด ปาล์มน้ำมัน เงาะ ลิ้นจี่ มะนาว มะพร้าว ส้มเขียวหวาน พริกไทย สวนผัก/ไม้ดอก/ไม้ประดับ

๓) พื้นที่ปศุสัตว์(ปริมาณการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ)

- สัตว์ปีก ได้แก่ ไก่เนื้อ ไก่ไข่ ไก่พื้นเมืองและเป็ดเนื้อ จังหวัดที่มีปริมาณการเลี้ยงสัตว์ปีกสูงสุด ได้แก่ จังหวัดปราจีนบุรี ๓๕,๒๐๑ ล้านตัว จังหวัดนครนายก ๘.๗ ล้านตัว จังหวัดสระแก้ว ๒.๐๖ ล้านตัว

- สัตว์ใหญ่ ได้แก่ โคเนื้อ โคนม กระบือ จังหวัดที่มีปริมาณการเลี้ยงสัตว์ใหญ่สูงสุด ได้แก่ จังหวัดสระแก้ว ๗๘,๓๖๗ ตัว จังหวัดปราจีนบุรี ๑๔,๙๘๒ ตัว จังหวัดนครนายก ๑๐,๓๒๐ ตัว จังหวัดจันทบุรี ๖,๒๓๓ ตัว และจังหวัดตราด ๓,๑๐๐ ตัว

- สัตว์เล็ก ได้แก่ สุกร จังหวัดที่มีปริมาณการเลี้ยงสัตว์เล็กสูงสุด ได้แก่ จังหวัดปราจีนบุรี ๙๐,๗๒๙ ตัว จังหวัดจันทบุรี ๕๓,๘๙๙ ตัว จังหวัดนครนายก ๒๓,๒๑๐ ตัว จังหวัดตราด ๑๔,๒๑๐

ตัว และจังหวัดสระแก้ว ๑๐,๔๘๔ ตัว

๔) พื้นที่ประมง

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๒ มีเนื้อที่นาทั้งหมด ๓๑,๗๙๔ ไร่ โดยจังหวัดจันทบุรีเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่นาทั้งหมดมากที่สุด ๑๗,๙๙๘ ไร่ ในขณะที่จังหวัดสระแก้วไม่มีพื้นที่ทำนา

อุตสาหกรรมในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๒

จังหวัดปราจีนบุรี เป็นเพียงจังหวัดเดียวที่มีนิคมอุตสาหกรรม (ข้อมูลจากสภาอุตสาหกรรมจังหวัดปราจีนบุรี เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐) ปัจจุบัน มีโรงงาน จำนวน ๙๑๖ โรง คนงาน ๘๒,๕๕๑ คน จำนวนเงินลงทุน ๒๙๒,๙๙๘ ล้านบาท เป็นที่ตั้งของเขตประกอบการอุตสาหกรรม ๑ แห่ง คือ เขตอุตสาหกรรมกบินทร์บุรี ตั้งอยู่ในอำเภอเมืองกบินทร์บุรีพื้นที่ ๒,๕๖๓ ไร่ ๗๒ โรงงาน สวนอุตสาหกรรม ๓ แห่ง คือ สหพัฒนาอินเตอร์โฮลดิ้ง ตั้งอยู่ในอำเภอเมืองกบินทร์บุรีพื้นที่ ๒,๐๖๘ ไร่ ๓๕ โรงงาน ๓๐๔ อินดัสเตรียลปาร์ค ตั้งอยู่ในอำเภอศรีมหาโพธิ พื้นที่ ๗,๕๐๐ ไร่ ๑๒๔ โรงงาน โรงงานโรจนะ อินดัสเตรียลแมนเนจเม้นท์ ตั้งอยู่ใน อำเภอศรีมหาโพธิ พื้นที่ ๓,๙๙๘ ไร่ ๘ โรงงาน นิคมอุตสาหกรรมไฮเทค กบินทร์บุรี ตั้งอยู่ในอำเภอเมืองกบินทร์บุรี พื้นที่ ๑,๐๗๕ ไร่ ๖ โรงงาน ส่วนจังหวัดอื่น เป็นลักษณะโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็กถึงขนาดกลางตั้งอยู่ กระจายในพื้นที่อำเภอเมืองเป็นส่วนใหญ่ และมีวิสาหกิจชุมชนอุตสาหกรรมครัวเรือนรวมอยู่ด้วย

สถานที่ท่องเที่ยวของภาคตะวันออก ๒

(๑) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ จังหวัดนครนายก ได้แก่ เขื่อนขุนด่านปราการชล จังหวัดปราจีนบุรี ได้แก่ อุทยานแห่งชาติทับลาน จังหวัดสระแก้ว ได้แก่ อุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดจันทบุรี ได้แก่ อุทยานแห่งชาติเขาคิชฌกูฏ และจังหวัดตราด ได้แก่ เกาะหมาก

(๒) การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agro Tourism) แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ จังหวัดนครนายก ได้แก่ สวนสาริกาการเกษตร จังหวัดปราจีนบุรี ได้แก่ หมู่บ้านไม้ดอกไม้ประดับบ้านดงบัง จังหวัดสระแก้ว ได้แก่ ไร่ ณ ชายแดน จังหวัดจันทบุรี ได้แก่ สวนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปลั้ว (สวนเกษตรอินทรีย์ รัฐไท ๙ สวน) จังหวัดตราด ได้แก่ สวนไม้ผลเขาส้มการเกษตร

(๓) การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ (Historical Tourism) แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ จังหวัดนครนายก ได้แก่ เมืองโบราณดงละคร จังหวัดปราจีนบุรี ได้แก่ โบราณสถานเมืองศรีมหาโพธิ จังหวัดสระแก้ว ได้แก่ ปราสาทสัจจก๊กอม จังหวัดจันทบุรี ได้แก่ โบราณสถานค่ายเนินวง จังหวัดตราด ได้แก่ โบราณสถานเรลิดังกัมปอร์ต

(๔) การท่องเที่ยวงานชมวัฒนธรรมและประเพณี (Culture and Traditional Tourism) แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ จังหวัดนครนายก ได้แก่ พิพิธภัณฑสถานบ้านไทยวน วัดฝั่งคลอง จังหวัดปราจีนบุรี ได้แก่ พิพิธภัณฑสถานอยู่สุขสุวรรณจังหวัดสระแก้ว ได้แก่ หมู่บ้านหัตถกรรมจักสานล้อมเซรามิก จังหวัดจันทบุรี ได้แก่ ถนนอัญมณีจังหวัดตราด ได้แก่ ตลาดพลอย

(๕) การท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตในชนบท (Rural Tourism/Village Tourism) แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ จังหวัดนครนายก ได้แก่ หมู่บ้านดง จังหวัดปราจีนบุรี ได้แก่ หมู่บ้านม่วง จังหวัดสระแก้ว ได้แก่ บ้านห้วยชัน จังหวัดจันทบุรี ได้แก่ หมู่บ้านไร่แผ่นดิน จังหวัดตราด ได้แก่ บ้านน้ำเชี่ยว

(๖) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health Tourism) แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ จังหวัดนครนายก ได้แก่ น้ำตกสาริกา จังหวัดปราจีนบุรี ได้แก่ แก่งหินเพิง จังหวัดสระแก้ว ได้แก่ น้ำตกเขาสิบห้าชั้น จังหวัดจันทบุรี ได้แก่ น้ำตกพลิ้ว จังหวัดตราด ได้แก่ เกาะดาด

การค้าชายแดน

พื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๒ มีแนวพรมแดนติดกับประเทศกัมพูชาจำนวน ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี จังหวัดตราด และจังหวัดสระแก้ว

(๑) จังหวัดจันทบุรีมีจุดผ่านแดนถาวรจำนวน ๒ แห่ง คือ ด่านพรมแดนบ้านผักกาด, ด่านพรมแดนบ้านแหลม และมีจุดผ่อนปรน จำนวน ๓ แห่ง คือ จุดผ่อนปรนการค้าบ้านซันตารี , จุดผ่อนปรนการค้าบ้านสวนส้ม , จุดผ่อนปรนการค้าบ้านบึงชนง่าม

(๒) จังหวัดตราดมีจุดผ่านแดนถาวรจำนวน ๑ แห่ง คือ จุดผ่านแดนถาวรหรือด่านพรมแดนบ้านหาดเล็ก มีจุดผ่อนปรน จำนวน ๒ แห่ง คือ จุดผ่อนปรนทางการค้าบ้านมะม่วง , จุดผ่อนปรนบ้านหมื่นด่านมีแนวชายแดนตามธรรมชาติติดทิวเขาบรรทัดตลอดแนวยาว ๑๖๕ กิโลเมตร

(๓) จังหวัดสระแก้ว มีจุดผ่านแดนถาวรจำนวน ๒ แห่ง คือ จุดผ่านแดนถาวรบ้านคลองลึกและจุดผ่านแดนถาวรบ้านเขาหิน และมีจุดผ่อนปรน จำนวน ๒ แห่ง คือ จุดผ่อนปรนบ้านหนองปรือ และจุดผ่อนปรนบ้านตาพระยา

เป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๒

วิสัยทัศน์ (Vision)

“เมืองแห่งคุณภาพชีวิต ศูนย์กลางท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วิถีชุมชนและวัฒนธรรม แหล่งผลไม้

พันธกิจ (Mission)

๑. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมและบริการทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วิถีชุมชนและวัฒนธรรมมีมาตรฐานสู่สากล

๒. พัฒนาและเชื่อมโยงระบบโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์เพื่อเพิ่มศักยภาพการพัฒนาเศรษฐกิจการค้าและการลงทุนในกลุ่มจังหวัดและประเทศเพื่อนบ้าน

๓. พัฒนาและส่งเสริมการเกษตรและสมุนไพรปลอดภัยอย่างครบวงจรโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม

๔. ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อสนับสนุนการพัฒนาอย่างสมดุลและยั่งยืน

๕. พัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนทุกช่วงวัยและเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

เป้าประสงค์รวม (Ultimate Goals)

๑. เศรษฐกิจเจริญเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ

๒. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมมีความเข้มแข็งเป็นฐานรากที่เอื้อต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

๓. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสมดุล

ตำแหน่งการพัฒนา (Positioning)

๑. เมืองแห่งคุณภาพชีวิต

๒. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วิถีชุมชนและวัฒนธรรม

๓. แหล่งผลิตและแปรรูปผลไม้และเกษตรปลอดภัย

๔. เมืองสมุนไพรแห่งเอเชีย

๕. ประตูการค้า การค้าชายแดน และการลงทุนเชื่อมโยงในกลุ่มจังหวัดและประเทศเพื่อนบ้าน

ประเด็นการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๒

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๒ กำหนดประเด็นการพัฒนาในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ จำนวน ๕ ประเด็นการพัฒนา ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานเพื่อสนับสนุน การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วิถีชีวิตชุมชน และวัฒนธรรม

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : เพิ่มขีดความสามารถด้านการค้า การค้าชายแดน และการลงทุนเชื่อมโยง EEC และประเทศเพื่อนบ้าน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : พัฒนาประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป และการตลาดสินค้าเกษตร ตามมาตรฐานความปลอดภัยอย่างครบวงจรและมีมูลค่าสูง

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : รักษา อนุรักษ์ สร้างสมดุลแห่งสิ่งแวดล้อม

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ : พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สังคม การบริหารจัดการ ยกระดับคุณภาพชีวิตให้มีความมั่นคงปลอดภัย

(๓) แผนพัฒนาจังหวัดนครนายก (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

ลักษณะทางกายภาพ

จังหวัดนครนายกมีเนื้อที่ประมาณ ๒,๑๒๒ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑,๓๒๖,๒๕๐ ไร่ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศไทย มีระยะทางจากกรุงเทพมหานครตามถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๐๕ (รังสิต-นครนายก) เลียบคลองรังสิตผ่านอำเภองครักษ์จังหวัดนครนายก ระยะทาง ๑๐๕ กิโลเมตร ห่างจากท่าอากาศยานสุวรรณภูมิประมาณ ๑๐๕ กิโลเมตร ท่าอากาศยานดอนเมือง ๘๒ กิโลเมตร ท่าเทียบเรือคลองเตย ๑๒๐ กิโลเมตร ท่าเทียบเรือแหลมฉบัง ๑๖๓ กิโลเมตร

ลักษณะภูมิประเทศ สภาพโดยทั่วไปเป็นที่ราบ ทางตอนเหนือและตะวันออกเป็นภูเขาสูงชันในเขตอำเภอบ้านนา อำเภอมืองนครนายก และอำเภอบางพลี ส่วนหนึ่งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ซึ่งเป็นเขตรอยต่อกับอีก ๓ จังหวัด ได้แก่ สระบุรี นครราชสีมา และปราจีนบุรี ซึ่งมีเทือกเขาติดต่อกับเทือกเขาตองพญาเย็น ส่วนทางตอนกลางและตอนใต้ เป็นที่ราบอันกว้างใหญ่เป็นส่วนหนึ่งของที่ราบสามเหลี่ยมลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา ที่เรียกว่า “ที่ราบกรุงเทพ” ลักษณะดินเป็นดินปนทราย และดินเหนียวเหมาะแก่การทำนา ทำสวนผลไม้ และการอยู่อาศัย ซึ่งติดกับจังหวัดฉะเชิงเทราและปทุมธานี

ข้อมูลการปกครอง/ประชากร

จังหวัดนครนายก แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๔ อำเภอ ๔๑ ตำบล ๔๐๘ หมู่บ้าน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครนายก จำนวน ๔๖ แห่ง ประกอบด้วย

๑. องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครนายก

๒. อำเภอเมืองนครนายก จำนวน ๑๔ แห่ง

- เทศบาลเมืองนครนายก

- เทศบาลตำบลท่าช้าง

- องค์การบริหารส่วนตำบลเขาพระ
- องค์การบริหารส่วนตำบลดงละคร
- องค์การบริหารส่วนตำบลดอนยอ
- องค์การบริหารส่วนตำบลท่าช้าง
- องค์การบริหารส่วนตำบลท่าทราย
- องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่
- องค์การบริหารส่วนตำบลพรหมณี
- องค์การบริหารส่วนตำบลวังกระโจม
- องค์การบริหารส่วนตำบลศรีจุฬา
- องค์การบริหารส่วนตำบลศรีนาวา
- องค์การบริหารส่วนตำบลสาริกา
- องค์การบริหารส่วนตำบลหินตั้ง

๓. อำเภอบ้านนา จำนวน ๑๑ แห่ง

- เทศบาลตำบลบ้านนา
- เทศบาลตำบลพิบูลย์นอก
- องค์การบริหารส่วนตำบลเขาเพิ่ม
- องค์การบริหารส่วนตำบลทองหลาง
- องค์การบริหารส่วนตำบลบางอ้อ
- องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนา
- องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพร้าว
- องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพริก
- องค์การบริหารส่วนตำบลป่าชะ
- องค์การบริหารส่วนตำบลศรีกะอาง
- องค์การบริหารส่วนตำบลอาษา

๔. อำเภอปากพลีจำนวน ๘ แห่ง

- เทศบาลตำบลเกาะหวาย
- องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะโพธิ์
- องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะหวาย
- องค์การบริหารส่วนตำบลโคกกรวด
- องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ
- องค์การบริหารส่วนตำบลนาหินลาด
- องค์การบริหารส่วนตำบลปากพลี
- องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสง

๕. อำเภอองครักษ์ จำนวน ๑๒ แห่ง

- เทศบาลตำบลองครักษ์
- องค์การบริหารส่วนตำบลคลองใหญ่
- องค์การบริหารส่วนตำบลชุมพล
- องค์การบริหารส่วนตำบลทรายมูล
- องค์การบริหารส่วนตำบลบางปลากรด

- องค์การบริหารส่วนตำบลบางลูกเสือ
- องค์การบริหารส่วนตำบลบางสมบุรณ์
- องค์การบริหารส่วนตำบลบึงศาล
- องค์การบริหารส่วนตำบลพระอาจารย์
- องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์แทน
- องค์การบริหารส่วนตำบลศิระชะกระบือ
- องค์การบริหารส่วนตำบลลองครักษ์

จังหวัดนครนายกมีประชากรรวม จำนวน ๒๖๐,๔๓๓ คน โดยแยกเป็นผู้ที่มีสัญชาติไทย จำนวน ๒๕๙,๐๒๒ คน (ชาย ๑๒๘,๐๙๕ คน /หญิง ๑๓๐,๙๒๗ คน) ผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทย จำนวน ๑,๔๑๑ คน (ชาย ๗๕๙ คน /หญิง ๖๕๒ คน)

ที่มาข้อมูล : ประกาศสำนักทะเบียนกลาง เรื่อง จำนวนราษฎรทั่วราชอาณาจักร ตามหลักฐานการทะเบียนราษฎร ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ (ประกาศ ณ วันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๕)

ลักษณะทางสังคม

การนับถือศาสนา

ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ประมาณร้อยละ ๙๒.๘๕ นับถือศาสนาอิสลามประมาณร้อยละ ๕.๖๑ และนับถือศาสนาคริสต์ ประมาณร้อยละ ๑.๕๔

การศึกษาและการเรียนรู้

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก มีจำนวน ๑๓๒ แห่งแยกเป็นโรงเรียนเปิดสอนระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับประถมศึกษา จำนวน ๑๐๐ แห่ง เป็นโรงเรียนเปิดสอนระดับก่อนประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน ๓๒ แห่ง (ข้อมูลด้านการศึกษา ปี พ.ศ. ๒๕๖๑) โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต ๗ (นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว) โดยมีโรงเรียนอยู่ในเขตจังหวัดนครนายก จำนวน ๑๑ แห่ง วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก มีจำนวน ๕ วิทยาลัย คือ วิทยาลัยเทคนิคนครนายก วิทยาลัยการอาชีพนครนายก วิทยาลัยอาชีวศรคร์กษั วิทยาลัยเทคโนโลยีพณิชยการนครนายก และวิทยาลัยเทคโนโลยีวิรพัฒน์ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน มีจำนวน ๑๕ แห่ง

การสาธารณสุข

โรงพยาบาลนครนายก โรงพยาบาลบ้านนา โรงพยาบาลองครักษ์ โรงพยาบาลปากพลี โรงพยาบาลโรงเรียนนายร้อย จปร. ศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพฯ กองพยาบาล โรงเรียนเตรียมทหาร และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน ๕๖ แห่ง

การเกษตรกรรม

๑. การปลูกข้าว มีพื้นที่ทำนาทั้งหมด ๕๑๕,๔๔๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๒๑ ของพื้นที่เกษตรกรรมของจังหวัด

๒. การทำสวน ไม้ผล ไม้ยืนต้น มีพื้นที่ทำสวน ไม้ผล ไม้ยืนต้นประมาณ ๙๑,๔๗๐ ไร่ ที่นิยมปลูกกันมาก ได้แก่ มะยงชิด มะม่วง มะนาว ส้มโอ กล้วยน้ำว้า กระท้อน ทุเรียน มะปรางหวาน กล้วยหอม มังคุด ขนุน เงาะ มะดัน และไผ่เลี้ยง โดยเฉพาะอย่างยิ่งมะยงชิด มะปรางหวานที่นับว่าเป็นผลไม้ที่มีชื่อเสียงของจังหวัดนครนายก

๓. การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ มีการเพาะปลูกทั้งในลักษณะของไม้ชำถุง ชำกิ่ง ไม้กระถางไม้ตัดใบ รวมถึงไม้ประดับชุดล้อม ส่วนมากอยู่ในเขตอำเภอองครักษ์ ซึ่งมีการเพาะกล้าไม้จำหน่ายทั้งขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ จำนวนกว่าพันชนิด จังหวัดนครนายกมีพื้นที่ปลูกไม้ดอกไม้ประดับประมาณ ๑๑,๖๒๔ ไร่ ถือได้ ว่าเป็นแหล่งเพาะปลูกไม้ดอกไม้ประดับที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย

๔. การปลูกพืชผักและสมุนไพร มีการเพาะปลูกพืชผักและสมุนไพรประมาณ ๘,๕๖๙ ไร่ เพื่อใช้บริโภคในครัวเรือน ทั้งนำออกจำหน่ายภายในจังหวัด และพื้นที่จังหวัดข้างเคียง เช่น ตลาดปราจีนบุรี ตลาดไท และตลาดสี่มุมเมือง

การปศุสัตว์

จังหวัดนครนายก เป็นแหล่งผลิตสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญหลายชนิดโดยเฉพาะสัตว์เล็กและสัตว์ปีก เช่น สุกรขุน ไก่เนื้อ ไก่ไข่ และเป็ดเนื้อ เนื่องจากมีเส้นทางการคมนาคมที่สะดวกรวดเร็ว อยู่ใกล้แหล่งผลิตอาหารสัตว์ โรงงานแปรรูป หรือแหล่งรับซื้อผลผลิต และมีผู้ประกอบการรายใหญ่อยู่ในพื้นที่หลายราย

ด้านการประมง

พื้นที่ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของจังหวัด มีพื้นที่ ๓๖,๒๕๘ ไร่ สัตว์น้ำที่เกษตรกรของจังหวัดนครนายกที่นิยมเลี้ยง ได้แก่ ปลานิล ปลาดุกเพียน ปลาช่อนเทศ ปลาจิง ปลานวลจันทร์เทศ ปลาดุกอุยเทศ ปลาทับทิม กุ้งทะเล (กุ้งขาวแวนนาไม) และการอนุบาลลูกปลาโดยเฉพาะปลาดุกอุยเทศ (ปลาดุกบิ๊กอุย)

ด้านอุตสาหกรรม

จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมของจังหวัดนครนายก (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑) มีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการโรงงานทั้งสิ้น ๒๙๘ โรงงาน

การพาณิชย์กรรม

สินค้านำเข้า เช่น สินค้าอุปโภคบริโภค สินค้าอุตสาหกรรม สินค้าเกษตร สินค้าประมง สินค้าส่งออกส่วนใหญ่เป็นผลิตผลทางการเกษตร รวมถึงไม้ดอก ไม้ประดับ เกษตรกรจะผลิตและจำหน่าย ณ ตลาดไม้ดอกไม้ประดับคลอง ๑๕

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดนครนายก

วิสัยทัศน์

“นครนายกเมืองน่าอยู่”

พันธกิจ จังหวัดนครนายกมุ่งไปสู่เป้าหมายการพัฒนา “นครนายกเมืองน่าอยู่” โดยกำหนดพันธกิจจังหวัด ดังนี้

๑. ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรให้มีศักยภาพและมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น
๒. ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวและการบริการที่ได้มาตรฐาน
๓. พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคง และปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๔. ส่งเสริมให้ประชาชน อนุรักษ์ฟื้นฟูบำรุงรักษา ทรัพยากรธรรมชาติ

เป้าประสงค์รวม

๑. สินค้าด้านการเกษตร การปศุสัตว์ การประมง และสินค้าแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

๒. การท่องเที่ยว และบริการมีมาตรฐานสามารถแข่งขันได้ในภูมิภาค

๓. ประชาชนมีความมั่นคงในการดำรงชีวิต ได้รับบริการสาธารณสุขที่สะดวก รวดเร็ว เป็นธรรม และพัฒนาทักษะทางการศึกษาและการประกอบอาชีพได้ทุกช่วงวัย

๔. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสมดุลและยั่งยืน โดยมีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจสวนสาธารณะ พื้นที่สีเขียว และมีระบบบำบัดน้ำเสียและกำจัดขยะอย่างเหมาะสม

ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์

๑. แหล่งเกษตรกรรมที่ปลอดภัยปลอดภัยสารพิษ และแปรรูปเกษตรอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อตอบสนองความเป็นครัวโลก และความมั่นคงทางอาหาร

๒. แหล่งท่องเที่ยวที่ตอบสนองความต้องการของทุกคนในครอบครัวอย่างคุ้มค่าที่อยู่ใกล้ กรุงเทพมหานคร และ EEC

๓. เมืองน่าอยู่ที่คนกรุงเทพมหานครและ EEC ต้องการมาพักผ่อนและเพิ่มพลังทางกาย ทางจิตใจ ความคิด และเป็นเมืองที่ทุกคนใฝ่ฝันใช้ชีวิตและอยู่อาศัย เมืองที่ตอบโจทย์วัยทำงาน GEN y-z (Work Place)

ประเด็นการพัฒนาของจังหวัดนครนายก

จังหวัดนครนายกกำหนดประเด็นการพัฒนาเพื่อสอดคล้องกับสถานการณ์ และตอบสนอง ความต้องการ ของประชาชน ตามเป้าหมายการพัฒนา “นครนายกเมืองน่าอยู่” ดังนี้

๑. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์แปรรูปให้มีความปลอดภัยตรงกับความ ต้องการของ ตลาด

๒. ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สุขภาพ วัฒนธรรม การบริการและการประชุมที่ได้ มาตรฐาน

๓. พัฒนาความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพของประชาชน รวมถึงจัดเตรียมโครงสร้างพื้นฐาน ให้บริการประชาชนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง รวมทั้ง เสริมสร้างความมั่นคงในสังคมให้มีความสุข

๔. อนุรักษ์ ป่าไม้ และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้เกิดความสมดุลต่อระบบ นิเวศ โดยประชาชนมีส่วนร่วม

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์แปรรูปให้มีความปลอดภัยตรงกับความ ต้องการของตลาด

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมให้การผลิตสินค้าเกษตรตัวใหม่ๆ ตามความต้องการของตลาดในลักษณะเป็น ตลาดเฉพาะกลุ่ม (Niche Market) (เชิงรุก)

๒. เพื่อให้การผลิตสินค้าเกษตรพื้นฐานตามศักยภาพของพื้นที่ ลดต้นทุนและเพิ่มผลิตต่อไร่ (เชิงรับ)

๓. เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนพื้นที่การเกษตรที่ให้ผลตอบแทนไม่คุ้มค่าไปทำเกษตรแบบทฤษฎีใหม่ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การปศุสัตว์ ฯลฯ

๔. เพื่อให้มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในขั้นตอนการผลิต การแปรรูป การตลาดส่งเสริม การแปรรูปเกษตรอุตสาหกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการผลิตภาคการเกษตร (ดินขาดความอุดมสมบูรณ์โดยเฉพาะ ปัญหา ดินเปรี้ยว/ระบบบริหารจัดการน้ำ ระบบกระจายน้ำ น้ำแล้ง น้ำท่วม/จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ/ พันธุ์พืช/ เครื่องจักรกลการเกษตร) โดยใช้นวัตกรรม และข้อมูลสารสนเทศมาสนับสนุน

๒. ส่งเสริมภาคการผลิต การแปรรูปอาหารต่อเนื่องให้ได้มาตรฐานสากล และการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจ ชุมชน สินค้า OTOP SMEs และ Cluster เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิต

๓. นำนวัตกรรมมาใช้ในการสร้างมูลค่าการแปรรูป (From farm to table) และการแปรรูปเกษตร อุตสาหกรรม (โรงบรรจุภัณฑ์, บรรจุภัณฑ์, Logistic)

๔. เพิ่มช่องทางการตลาด การจำหน่ายสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สุขภาพ วัฒนธรรม การบริการและการประชุม ที่ได้มาตรฐาน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวกลางแจ้ง การผจญภัยเชิงนิเวศ สุขภาพ วิถีชุมชน วัฒนธรรมสำหรับ คนทุกวัยที่ได้มาตรฐาน

๒. เพื่อเพิ่มแหล่งพักผ่อน เพิ่มพลังตามความต้องการของผู้ประกอบการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล

๓. เพื่อสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

๔. เพื่อส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวจะกลับมาท่องเที่ยวนครนายกซ้ำ และเพิ่มจำนวนวันในการพักและค่าใช้จ่าย รวมทั้งมีการกระจายรายได้การท่องเที่ยวสู่ชุมชน

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาโครงข่ายเส้นทางท่องเที่ยว ปรับปรุงภูมิทัศน์ แหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกรองรับการท่องเที่ยว

๒. ส่งเสริมและสนับสนุนการนำทุนทางวัฒนธรรมมาสร้างคุณค่าและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ

๓. ยกระดับคุณภาพ มาตรฐานการท่องเที่ยวและการบริการ และสร้างความเชื่อมั่น/ความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว

๔. นำระบบสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาและประชาสัมพันธ์ข้อมูล ช่องทางการตลาดเพื่อยกระดับสู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City)

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : พัฒนาความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพของประชาชน รวมถึงจัดเตรียมโครงสร้างพื้นฐานให้บริการประชาชนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง รวมทั้งเสริมสร้างความมั่นคงในสังคมให้มีความสุข

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้มีระบบโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคที่ครอบคลุมทุกพื้นที่และได้มาตรฐาน

๒. เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพดีและลดอัตราการตายจากโรคอุบัติใหม่

๓. เพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๔. เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ

แนวทางการพัฒนา

๑. จัดทำระบบโครงข่ายบริการพื้นฐาน ด้านถนน ไฟฟ้า ประปา เพื่อให้บริการประชาชนได้ครอบคลุมและเพียงพอต่อความต้องการ เพื่อสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๒. พัฒนาระบบการให้บริการสาธารณสุข สังคม ที่มีคุณภาพและมีมาตรฐานครอบคลุมประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้พื้นที่หมู่บ้านและชุมชน

๓. เพิ่มโอกาสให้ประชาชนได้เข้าถึงแหล่งพัฒนาความรู้ในระบบ/นอกระบบ และเพิ่มทักษะเฉพาะด้านในการประกอบอาชีพของประชาชนทุกช่วงวัย

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : อนุรักษ์ ฟื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้เกิดความสมดุลต่อระบบนิเวศ โดยประชาชนมีส่วนร่วม

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

๒. เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนทุกภาคส่วนให้ความสำคัญกับการประหยัดพลังงาน การใช้พลังงานสะอาด และการนำของเสียด้านการเกษตรมาเป็นพลังงานทดแทน

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาฟื้นฟูแหล่งน้ำ และป้องกันการกัดเซาะตลิ่งริมแม่น้ำ คลองสายหลัก และคลองธรรมชาติ

๒. สร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

๓. เพิ่มจำนวนพื้นที่ป่าเพื่อรักษาความสมดุลของระบบนิเวศให้ยั่งยืน

๔. พัฒนาระบบกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย

๑.๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด นครนายก (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

วิสัยทัศน์

“เป็นองค์กรหลักในการพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นเมืองน่าอยู่ น่าท่องเที่ยวด้วยการบูรณาการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ”

พันธกิจ

๑. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม
๒. การพัฒนาการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานอย่างบูรณาการ
๓. การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างรายได้ให้แก่ประชาชน
๔. การพัฒนา ปรับปรุง บำรุงรักษา สิ่งสาธารณูปโภค สาธารณูปการ โครงสร้างพื้นฐาน
๕. การพัฒนาบริหารจัดการที่ดี
๖. การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อรองรับการพัฒนา

เป้าประสงค์/จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อการอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒. เพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยว พัฒนาสินค้าและบริการ
๓. เพื่อการพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม จารีต ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น
๔. เพื่อส่งเสริมสาธารณสุข การกีฬา นันทนาการและสังคมสงเคราะห์
๕. เพื่อการส่งเสริมการรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
๖. เพื่อส่งเสริมศักยภาพในการพัฒนาอาชีพ การผลิต การจำหน่าย เพื่อสร้างรายได้ให้แก่ประชาชน
๗. เพื่อพัฒนาปรับปรุงและบำรุงรักษาสิ่งสาธารณูปโภค สาธารณูปการ โครงสร้างพื้นฐานสำหรับ
การบริการ
๘. เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น
๙. เพื่อส่งเสริมการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานขององค์กรให้บรรลุ
จุดหมายเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

- ยุทธศาสตร์ ที่ ๑ การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว
- ยุทธศาสตร์ ที่ ๒ การพัฒนาการส่งเสริมคุณภาพชีวิต
- ยุทธศาสตร์ ที่ ๓ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
- ยุทธศาสตร์ ที่ ๔ การพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการที่ดี

ประเด็นยุทธศาสตร์	กลยุทธ์และแนวทางการพัฒนา
๑.ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว	๑. การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๒. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสินค้าและบริการ ๓. บำรุงรักษาแม่น้ำลำคลอง แหล่งน้ำต่างๆและการป้องกันน้ำท่วม น้ำเสีย ๔. จัดการระบบกำจัดขยะมูลฝอย ระบบบำบัดน้ำเสีย

<p>๒.ด้านการพัฒนาการส่งเสริมคุณภาพชีวิต</p>	<p>๑. ส่งเสริมการพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น</p> <p>๒. การเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถและพระบรมวงศานุวงศ์ การเทิดพระเกียรติ/การเทิดทูนและปกป้องสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ และส่งเสริมการจัดงานรัฐพิธีอื่น ๆ</p> <p>๓. ส่งเสริม สนับสนุน การสาธารณสุข การกีฬา นันทนาการ</p> <p>๔. ส่งเสริม สนับสนุน งานการสังคมสงเคราะห์ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส</p>
<p>๓.ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน</p>	<p>๑. การก่อสร้าง ซ่อมแซม ปรับปรุง บำรุงรักษา โครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม ทางบก ทางน้ำ</p> <p>๒. การวิศวกรรมจราจร</p> <p>๓. การขยายเขตบริการไฟฟ้า – ประปา</p> <p>๔. การส่งเสริมสนับสนุนการผังเมือง</p> <p>๕. การพัฒนาระบบชลประทาน แหล่งน้ำคูคลอง เพื่อการบริโภค อุปโภค การเกษตร และอื่น ๆ</p> <p>๖. การส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาระบบผังเมือง และการพัฒนาตามผังเมือง</p>
<p>๔.ด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการที่ดี</p>	<p>๑. การส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย/ การสร้างเครือข่าย/การมีส่วนร่วม ในการพัฒนาท้องถิ่น</p> <p>๒. การส่งเสริมให้ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และประชาชน มีศักยภาพในการพัฒนาท้องถิ่น</p> <p>๓. การพัฒนาองค์กรและบุคลากร</p> <p>๔. การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>๕. การส่งเสริม ให้ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และประชาชนให้มีศักยภาพในการพัฒนาท้องถิ่น/การเสริมสร้างชุมชนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และรองรับประชาคมอาเซียน</p>

๒.ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลพระอาจารย์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก

๑.วิสัยทัศน์ “พัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม ช่วยกันคิดช่วยกันทำ การเกษตรก้าวหน้าแบบยั่งยืน บ้านเมืองน่าอยู่”

การพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลพระอาจารย์ พัฒนาคุณภาพชีวิต พัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน สร้างรายได้ ส่งเสริมพัฒนากลุ่มอาชีพ ฝีมือแรงงานและภูมิปัญญาท้องถิ่น บนรากฐานที่ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเอง

ได้ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ บำรุงรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับชุมชน

จาก **วิสัยทัศน์** ที่ได้กำหนดขึ้นมาได้แสดงถึงภาพความมุ่งหวังในอนาคตที่องค์การบริหารส่วนตำบลมุ่งหมายมุ่งหวัง หรือประสงค์จะเป็นหรือจะมีในอนาคตของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลพระอาจารย์ ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสังคมของท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลพระอาจารย์ โดยแปลงไปสู่นโยบายการบริหารงานและการกำหนดการพัฒนาไว้ ๖ ด้าน ดังนี้

๑.๑ นโยบายด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยมีแนวทาง คือ

๑.๑.๑ ปรับปรุง พัฒนา สนับสนุนและบูรณะระบบสาธารณูปการขั้นพื้นฐาน เช่น ถนน ท่อระบายน้ำ ไฟฟ้าสาธารณะ ประปาให้ได้มาตรฐาน และครอบคลุมทั่วพื้นที่ของหมู่บ้าน เพื่อให้เข้าถึงความต้องการของประชาชน

๑.๑.๒ จัดให้มีน้ำสะอาด เพื่ออุปโภคและบริโภคให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน เช่น ขยายเขตไฟฟ้า ประปา เป็นต้น

๑.๑.๓ ปรับภูมิทัศน์ของชุมชนให้น่าอยู่อาศัย เช่น ปรับปรุงไหล่ถนนหนทางให้สะอาดและปลอดภัย จัดสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และสถานที่ออกกำลังกาย สำหรับประชาชนในชุมชน เช่น ลานกีฬาต้านยาเสพติด

๑.๑.๔ ควบคุมการปลูกสร้างอาคารให้เป็นไปตามกฎหมาย

๑.๑.๕ ปรับปรุงอาคารสำนักงานให้มีความสะอาด และมีความพร้อมในการปฏิบัติงาน เพื่อให้การบริการประชาชน และผู้ที่มาติดต่อราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๒ นโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีแนวทาง คือ

๑.๒.๑ สนับสนุนและส่งเสริมงานอาสาสมัครชุมชนทุกประเภท ให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามมาตรฐาน

๑.๒.๒ ส่งเสริม และปลูกจิตสำนึกให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง

๑.๓ นโยบายด้านการเมือง การบริหาร/การจัดระเบียบชุมชน สังคม โดยมีแนวทาง คือ

๑.๓.๑ ส่งเสริมด้านการเมืองการปกครอง ตามระบบประชาธิปไตยโดยมุ่งเน้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล

๑.๓.๒ ส่งเสริมและสร้างขวัญกำลังใจ ความสามัคคีให้เกิดขึ้นกับบุคลากรในองค์กร โดยบริหารงานบนพื้นฐานความถูกต้อง ยุติธรรม และความโปร่งใส โดยยึดหลักคุณธรรม รวมทั้งพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มีจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ และการบริการประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็วและถูกต้อง ตามระเบียบขั้นตอนของกฎหมาย เช่น การติดต่อประสานงาน การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน จะต้องดำเนินการด้วยความรวดเร็วและมีความเสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติ

๑.๓.๓ ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมและการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานรัฐภาคเอกชน ภาคประชาชน ในการวางแผนพัฒนา และปรับปรุงให้องค์การบริหารส่วนตำบลพระอาจารย์ พัฒนาไปสู่สิ่งที่ดียิ่งขึ้นต่อไป

๑.๔ นโยบายด้านพัฒนาด้านสังคมและคุณภาพชีวิต โดยมีแนวทาง คือ

๑.๔.๑ เพิ่มศักยภาพงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้มีคุณภาพสู่มาตรฐาน เพื่อดูแลเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของพี่น้องประชาชน

๑.๔.๒ สนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลพระอาจารย์ทุกภาคส่วน ให้ได้รับการศึกษาเพิ่มเติม พร้อมทั้งจัดส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมหลักสูตรต่างๆ อย่างสม่ำเสมอเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และมีทักษะในการปฏิบัติงานให้สูงขึ้น

๑.๔.๓ พัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ผู้ยากไร้ คนพิการ คนชรา คนด้อยโอกาส ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และสามารถช่วยเหลือและพึ่งพาตนเองได้ รวมทั้งพัฒนาเด็กและเยาวชน องค์การสตรีเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลพระอาจารย์

๑.๔.๔ สนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนมีความสามัคคี ประองดองกัน

๑.๕ นโยบายด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม และนันทนาการ โดยมีแนวทาง คือ

๑.๕.๑ สนับสนุนให้มีการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กในความรับผิดชอบให้มีมาตรฐานที่สูงขึ้น โครงการ
ต่อยอดการศึกษา

๑.๕.๒ สนับสนุน - ส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟู
วัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น

๑.๕.๓ ส่งเสริมและสนับสนุนการปลูกฝังค่านิยมที่ดีต่อการศึกษาและกีฬา รวมทั้งสนับสนุน
วัสดุอุปกรณ์การกีฬาให้กับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชนให้มีความแข็งแรงทั้งร่างกาย
และจิตใจ

๑.๖ นโยบายด้านเศรษฐกิจ โดยมีแนวทาง คือ

๑.๖.๑ จัดระบบการจัดสรรเงินงบประมาณลงสู่หมู่บ้านด้วยความเป็นธรรม และสอดคล้องกับ
ปัญหาความต้องการของประชาชน ปรับปรุงระบบการจัดเก็บภาษีให้ทันสมัย เพื่อรองรับการความเจริญเติบโตด้าน
เศรษฐกิจและสังคม

๑.๖.๒ จัดหางบประมาณจากหน่วยงานภายนอก มาสนับสนุนโครงการต่างๆ

๑.๖.๓ ส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพ การฝึกอบรมอาชีพ และการรวมกลุ่มอาชีพ
ต่างๆ

๒. ยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลพระอาจารย์ มี ๖ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ประกอบด้วย ๕ แนวทางการพัฒนา

๑.๑ แนวทางก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซม ขยายเขตประปา และจัดหาน้ำสะอาด เพื่ออุปโภค -
บริโภค

๑.๒ แนวทางการพัฒนา พัฒนาระบบไฟฟ้าแสงสว่าง และไฟฟ้าให้ราษฎร

๑.๓ แนวทางการพัฒนา การวางผังเมือง - ผังชุมชน

๑.๔ แนวทางการพัฒนา ก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษา ถนน สะพาน และทางเท้า

๑.๕ แนวทางการพัฒนา พัฒนาระบบการจราจรและเส้นทางคมนาคมในหมู่บ้าน

๒. ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๓ แนวทาง
การพัฒนา

๒.๑ แนวทางการพัฒนา พัฒนาระบบกำจัดขยะมูลฝอย และระบบบำบัดน้ำเสีย

๒.๒ แนวทางการพัฒนา พัฒนาส่งเสริมให้แหล่งท่องเที่ยว / สวนสาธารณะ

๒.๓ แนวทางการพัฒนา พัฒนาส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและฟื้นฟูสภาพ
สิ่งแวดล้อม

๓. ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาด้านการเมือง การบริหาร/การจัดระเบียบชุมชน สังคม ประกอบด้วย ๓ แนวทางการพัฒนา

๓.๑ แนวทางการพัฒนา ด้านส่งเสริมการให้บริการที่ดีแก่ประชาชน

๓.๒ แนวทางการพัฒนา ด้านส่งเสริม สนับสนุน ให้มีการเลือกตั้งอย่างบริสุทธิ์และยุติธรรม

๓.๓ แนวทางการพัฒนา ด้านส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

๔. ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาด้านสังคมและคุณภาพชีวิต ประกอบด้วย ๔ แนวทางการพัฒนา

๔.๑ แนวทางการพัฒนา ด้านให้การสงเคราะห์ผู้ด้อยโอกาสในสังคม ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และครอบครัวผู้ป่วยติดเชื้อเอดส์

๔.๒ แนวทางการพัฒนา อนุรักษ์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด

๔.๓ แนวทางการพัฒนา ด้านส่งเสริมให้เกิดความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สิน ของประชาชน

๔.๔ แนวทางการพัฒนา ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการให้บริการที่ดี แก่ชุมชน

๕. ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ประกอบด้วย ๔ แนวทางการพัฒนา

๕.๑ แนวทางการพัฒนา ด้านส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาทั้งใน และนอกระบบ

๕.๒ แนวทางการพัฒนา ด้านส่งเสริมให้ความรู้แก่ประชาชนในรูปแบบต่างๆ

๕.๓ แนวทางการพัฒนา ด้านฟื้นฟูอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีท้องถิ่น

๕.๔ แนวทางการพัฒนา ด้านส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น

๖. ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วย ๓ แนวทางการพัฒนา

๖.๑ แนวทางการพัฒนา พัฒนาด้านเกษตรด้าน ดิน น้ำ อาหาร ที่ปลอดภัย

๖.๒ แนวทางการพัฒนา พัฒนาและส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชน

๖.๓ แนวทางการพัฒนา ส่งเสริมเทคโนโลยี และการใช้ข้อมูลในการประกอบอาชีพ

๓. เป้าประสงค์

๑. เพื่อปรับปรุง พัฒนา สนับสนุน และบูรณะระบบสาธารณูปการขั้นพื้นฐาน เช่น ถนน ท่อระบายน้ำ ไฟฟ้าสาธารณะ ประปา ให้ได้มาตรฐาน และครอบคลุมทั่วพื้นที่ของหมู่บ้าน เพื่อให้เข้าถึงความต้องการของประชาชน จัดให้มีน้ำสะอาด เพื่ออุปโภคและบริโภคให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนเช่น ขยายเขตประปา ปรับภูมิทัศน์ของชุมชนให้น่าอยู่อาศัย เช่น ปรับปรุงไหล่ถนนหนทางให้สะอาดและปลอดภัย จัดสถานที่พักผ่อน หย่อนใจ และสถานที่ออกกำลังกาย สำหรับประชาชนในชุมชน เช่น ลานกีฬาต้านยาเสพติด ควบคุมการปลูกสร้างอาคารให้เป็นไปตามกฎหมาย ปรับปรุงอาคารสำนักงานให้มีความสะอาด และมีความพร้อมในการปฏิบัติงาน เพื่อให้การบริการประชาชน และผู้ที่มาติดต่อราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. เพื่อจัดระบบการจัดสรรเงินงบประมาณลงสู่หมู่บ้านด้วยความเป็นธรรม และสอดคล้องกับปัญหาความต้องการของประชาชน ปรับปรุงระบบการจัดเก็บภาษีให้ทันสมัย เพื่อรองรับการเจริญเติบโตด้านเศรษฐกิจและสังคม จัดหางบประมาณจากหน่วยงานภายนอก มาสนับสนุนโครงการต่างๆ ส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพ การฝึกอบรมอาชีพและการรวมกลุ่มอาชีพต่างๆ

๓. เพื่อสนับสนุนให้มีการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กในความรับผิดชอบให้มีมาตรฐานที่สูงขึ้นโครงการต่อยอดการศึกษา สนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟู วัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น ส่งเสริมและสนับสนุนการปลูกฝังค่านิยมที่ดีต่อการศึกษาและกีฬา รวมทั้งสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์การกีฬาให้กับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชนให้มีความแข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ

๔. เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมงานอาสาสมัครชุมชนทุกประเภท ให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามมาตรฐาน ส่งเสริมและปลูกจิตสำนึกให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง

๕. เพื่อเพิ่มศักยภาพ งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้มีคุณภาพสู่มาตรฐาน เพื่อดูแลเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของพี่น้องประชาชนสนับสนุนและส่งเสริม ให้บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลพระอาจารย์ทุกภาคส่วน ให้ได้รับการศึกษาเพิ่มเติม พร้อมทั้งจัดส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมหลักสูตรต่างๆอย่างสม่ำเสมอเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และมีทักษะในการปฏิบัติงานให้สูงขึ้น พัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ผู้ยากไร้ คนพิการ คนชรา คนด้อยโอกาส ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และสามารถช่วยเหลือและพึ่งพาตนเองได้ รวมทั้งพัฒนาเด็กและเยาวชน องค์กรสตรีเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลพระอาจารย์ สนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนมีความสามัคคี ประองคองกัน

๖. เพื่อส่งเสริมด้านการเมืองการปกครอง ตามระบบประชาธิปไตยโดยมุ่งเน้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมและสร้างขวัญกำลังใจ ความสามัคคีให้เกิดขึ้นกับบุคลากรในองค์กรโดยบริหารงานบนพื้นฐานความถูกต้อง ยุติธรรมและความโปร่งใส โดยยึดหลักคุณธรรมรวมทั้งพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มีจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ และการบริการประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และถูกต้อง ตามระเบียบขั้นตอนของกฎหมาย เช่น การติดต่อประสานงาน การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน จะต้องดำเนินการด้วยความรวดเร็วและมีความเสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมและการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานรัฐภาคเอกชน ภาคประชาชน ในการวางแผนพัฒนา และปรับปรุงให้องค์การบริหารส่วนตำบลพระอาจารย์ พัฒนาไปสู่สิ่งที่ดียิ่งขึ้นต่อไป

๔. ตัวชี้วัด

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	ตัวชี้วัด
ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	๑. ร้อยละระยะทางของถนนที่ได้มาตรฐาน ๒. ร้อยละของประชาชนเดินทางสะดวก ๓. ร้อยละของอุบัติเหตุลดลง ๔. ร้อยละของคริวเรื่อนมีน้ำสำหรับอุปโภค-บริโภค ๕. ร้อยละของจำนวนสิ่งปลูกสร้าง
ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๑. จำนวนครั้งในการรณรงค์สร้างจิตสำนึกความตระหนักในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ๒. จำนวนกิจกรรมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านการเมือง การบริหาร/การจัดระเบียบชุมชน สังคม	๑. จำนวนบุคลากรที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาตนเอง ๒. ร้อยละความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในการพัฒนาท้องถิ่น ๓. ร้อยละของรายได้เพิ่มขึ้น ๔. ร้อยละของความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรและการให้บริการ
ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต	๑. ร้อยละของคุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น ๒. ร้อยละของประชาชนได้รับการส่งเสริมอาชีพ ๓. ร้อยละของความพึงพอใจของประชาชน

ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม และนันทนาการ	๑. ร้อยละของประชาชนมีการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี ๒. จำนวนโครงการ/กิจกรรมเพื่อส่งเสริมด้านศาสนา และวัฒนธรรม ๓. จำนวนโครงการ/กิจกรรมเพื่อเฉลิมพระเกียรติ ๔. จำนวนโครงการ/กิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาทางการศึกษา
ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ	๑. จำนวนโครงการ/กิจกรรมในการส่งเสริมอาชีพ ๒. จำนวนโครงการ/กิจกรรมในการฝึกอาชีพ ๓. ร้อยละของประชาชนที่พึงพอใจ

๕ คำเป้าหมาย

ยุทธศาสตร์	เป้าหมาย
ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน	การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โดยมุ่งสร้างและบูรณะถนน แหล่งน้ำ และสาธารณูปโภค สาธารณูปการ เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน
ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น ปลูกต้นไม้ อนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ
ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง การบริหาร/ การจัดระเบียบชุมชน สังคม	๑. พัฒนาขีดความสามารถในการให้บริการประชาชนและการปฏิบัติงาน และพัฒนาอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และสถานที่ในการปฏิบัติงาน เพื่อมุ่งสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กรให้พร้อมบริการประชาชน ๒. ดำเนินการแก้ไขปัญหาเสพติด เพิ่มศักยภาพการปฏิบัติงานให้แก่ อปพร. เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและลดอุบัติเหตุบนท้องถนน ให้ความรู้และปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนมีความสามัคคี ประองดอง สมานฉันท์ เพื่อความมั่นคงของชาติ
ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคมและคุณภาพชีวิต	๑. พัฒนา ส่งเสริม สนับสนุนการบริการสาธารณสุขของหมู่บ้าน การป้องกันและระงับโรคติดต่อ ควบคุมป้องกันโรคระบาดในพื้นที่ ๒. พัฒนาสังคมและส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้กับผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ ผู้ยากไร้ และผู้ด้อยโอกาส

ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม และนันทนาการ	๑.พัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน การศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ ๒.ส่งเสริมและสนับสนุนงานศาสนา วัฒนธรรม และนันทนาการ
ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ	ส่งเสริมการเกษตร และสร้างอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับประชาชน ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ขององค์การบริหารส่วนตำบลพระอาจารย์ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญกับการวางบทบาทการพัฒนาตำบลพระอาจารย์ในอนาคตอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับปัญหาความต้องการของประชาชน รวมทั้งสอดคล้องกับศักยภาพและบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อที่จะให้ประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุด ดังนั้นจึงให้กำหนดกลยุทธ์ ดังนี้

๑. การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภค-สาธารณูปการ
๒. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๓. การบริหารจัดการที่ดี ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น
๔. การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
๕. การบริหารการศึกษา การทำนุบำรุงรักษาศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น
๖. การสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และสร้างรายได้ให้กับประชาชน

๖.จุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning)

องค์การบริหารส่วนตำบลพระอาจารย์ ให้ความสำคัญต่อการดำเนินการแก้ไขปัญหาคือความเดือดร้อนและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ในด้านต่างๆ โดยเฉพาะการปรับปรุง พื้นฟูพัฒนาการจัดบริการสาธารณะ หรือโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งถือเป็นภารกิจหลักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตลอดจนการพัฒนาด้านการศึกษา อันเป็นรากฐานสำคัญต่อการพัฒนาคน พัฒนาประเทศให้มีคุณภาพสูง การพัฒนาที่ยั่งยืน ควบคู่กับการพัฒนาด้านสังคม เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลและแผนพัฒนาระดับต่างๆ รวมถึงการพิจารณาวิเคราะห์สภาพปัญหาความต้องการของประชาชนและความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลพระอาจารย์ จึงกำหนดจุดยืนทางยุทธศาสตร์การพัฒนาไว้ ๖ ประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง การบริหาร/การจัดระเบียบชุมชน สังคม
๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคมและคุณภาพชีวิต
๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม
๖. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

๗. ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๕ กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ -

๒๕๘๐) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อความสุขของคนไทยทุกคนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ได้จัดทำบน พื้นฐานของกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ซึ่งเป็นแผนหลักของการพัฒนาประเทศ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งได้กำหนดให้การจัดทำแผนพัฒนาภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด ให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระดับชาติ โดยในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดดังกล่าวโดยกระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด แล้วแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดทราบ

๓. การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

๓.๑ การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลพระอาจารย์ ได้จัดให้มีการประชุมเพื่อรวบรวมความคิดเห็นในการพัฒนาท้องถิ่น ในการนี้จึงได้นำข้อมูลต่างๆ ซึ่งผ่านการแสดงความคิดเห็นจากประชาชน การสำรวจ/ออกพื้นที่ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ข้อมูล กชช ๒ ค. และข้อมูลการจัดทำแผนชุมชนของตำบลพระอาจารย์ มาวิเคราะห์และสรุปปัญหาความต้องการของประชาชนได้ ดังนี้

ปัญหา	สภาพปัญหา/สาเหตุ
๑. ด้านการศึกษา	๑. บุคลากรทางการศึกษาไม่เพียงพอ ๒. ขาดสื่อวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน ครุภัณฑ์ การศึกษาที่มีคุณภาพ
๒. ด้านเศรษฐกิจ	๑. ปัญหาความยากจน ค่าครองชีพที่สูงขึ้น ๒. การใช้สารเคมีในกระบวนการผลิต ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ๓. ต้นทุนการผลิตสูง แต่ผลผลิตทางการเกษตรราคาตกต่ำ ทำให้รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย ๔. ขาดการรวมกลุ่มของเกษตรกร ๕. ขาดเครื่องมือที่ทันสมัยในการประกอบอาชีพ ๖. ปัญหาพื้นที่การเกษตรจากภัยธรรมชาติ เช่น ภัยแล้ง ๗. เส้นทางขนส่งสินค้าชำรุด เสียหาย ทำให้การขนส่งสินค้าล่าช้า สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย
๓. ด้านสังคม	๑. ปัญหายาเสพติดในพื้นที่ ๒. ปัญหาครอบครัว สังคมไม่เข้มแข็ง ๓. การดูแลคนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุจากรัฐยังไม่ทั่วถึง
๔. ด้านสิ่งแวดล้อม	๑. ประชาชนขาดจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ๒. ปัญหาผักตบชวา วัชพืช ๓. สภาพคลองตันเขิน ๔. ปัญหาเรื่องการบริหารจัดการขยะ
๕. ด้านการบริหารจัดการที่ดี	๑. ประชาชนไม่ให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ๒. การประชาสัมพันธ์ของภาครัฐ การให้บริการประชาชนยังไม่ทั่วถึง

	ขาดการให้บริการเชิงรุก
๖.ด้านการบริการสาธารณะ	๑.ถนนชำรุดเสียหาย เป็นหลุมทำให้เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง ๒.ขาดงบประมาณในการขยายเขตไฟฟ้า ๓.น้ำสำหรับอุปโภค บริโภคไม่เพียงพอ ๔.ไฟฟ้าสาธารณะไม่เพียงพอ

๓.๒ การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานการณ์การพัฒนาในปัจจุบันและโอกาสการพัฒนาในอนาคตขององค์การบริหารส่วนตำบลพระอาจารย์ ด้วยเทคนิค SWOT Analysis (จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค)

๑. ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weakness)
๑.เป็นภารกิจ/อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของ อปท. ๒.องค์กรมีความพร้อมในการดำเนินงานด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ๓.ผู้บริหารให้ความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐาน	๑.ประกาศคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ไม่เอื้อต่อการดำเนินงาน

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
๑.แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ๒.ตามรัฐธรรมนูญกำหนดให้เรียนฟรี ๑๒ ปี	๑.บุคลากรด้านการศึกษาไม่เพียงพอ ๒.โรงเรียนยังขาดแคลนสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อการสอน และวัสดุทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ๓.ผู้ปกครองยังมีค่านิยมส่งบุตรหลานเข้าโรงเรียนที่มีชื่อเสียง ๔.ขาดความต่อเนื่องในการส่งเสริมการสืบทอดวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น ๕.สภาพเศรษฐกิจปัจจุบันส่งผลต่อการศึกษาของเยาวชน

๒. ด้านเศรษฐกิจ

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weakness)
๑.ผู้บริหารท้องถิ่นให้ความสำคัญ	๑.ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานด้านเศรษฐกิจ และการพัฒนาอาชีพด้านต่างๆ

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
๑.เป็นนโยบายที่รัฐบาลให้ความสำคัญ ๒.การเกษตรเป็นสาขาการผลิตที่สำคัญของจังหวัด ๓.พื้นที่อุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การทำเกษตร ๔.การคมนาคมขนส่งสะดวก	๑.ค่าครองชีพที่สูงขึ้น ๒.เทคโนโลยีสมัยใหม่ราคาแพง ๓.ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ แต่ต้นทุนการผลิตสูง ๔.การใช้สารเคมีในการเกษตร ๕.ขาดการรวมกลุ่มของเกษตรกร การมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นลักษณะต่างคนต่างทำ

๓. ด้านสังคม

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weakness)
๑.ผู้บริหารให้ความสำคัญ ๒.เป็นภารกิจ/อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของ อปท. ๓.มีงบประมาณในการดำเนินการ	๑.ประกาศคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ไม่เอื้อต่อการดำเนินงาน

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
๑.การกีฬา - รัฐส่งเสริมกีฬาและการออกกำลังกาย ๒.ยาเสพติด - รัฐบาลให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหายาเสพติด - มีแหล่งบำบัดฟื้นฟูทุกโรงพยาบาล ๓.สังคมสงเคราะห์ - นโยบายกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ๔.ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน - ในตำบลมีสายตรวจตำบลและ อปพร. คอยดูแล ๕.สาธารณสุข - มี รพ.ส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล - มีอาสาสมัครสาธารณสุขของหมู่บ้าน - ประชาชนให้ความสำคัญด้านสาธารณสุขมากขึ้น	๑.การกีฬา - ขาดพื้นที่สาธารณะในการเล่นกีฬา - ขาดอุปกรณ์ในการเล่นกีฬา - ขาดผู้มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านในการให้คำแนะนำอย่างถูกวิธี ๒.ยาเสพติด - มีการลักลอบจำหน่าย - ความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว - ความเจริญทางวัตถุ/ค่านิยมในสังคมปัจจุบัน ๓.สังคมสงเคราะห์ - ขาดโอกาสเข้าถึงบริการ - ไม่รู้สิทธิของตนเองในการขอรับความช่วยเหลือ - จำนวนผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นในสังคม ๔.ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน - เจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอและดูแลไม่ทั่วถึง ๕.สาธารณสุข - โรคติดต่อตามฤดูกาล เช่น ไข้เลือดออก

๔. ด้านบริการสาธารณะ

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weakness)
๑.ผู้บริหารให้ความสำคัญ ๒.เป็นภารกิจ/อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของ อปท.	๑.มีงบประมาณในการพัฒนาไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
๑.เป็นนโยบายที่ยุทธศาสตร์จังหวัดให้ความสำคัญ	๑.ถนนในตำบลยังไม่ได้รับการพัฒนาให้ได้มาตรฐาน ๒.การบรรทุกลำน้ำหนักเกินและไม่ปฏิบัติตามกฎหมายจราจร

๕. ด้านสิ่งแวดล้อม

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weakness)
๑.ผู้บริหารให้ความสำคัญ ๒.เป็นภารกิจ/อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของ อปท.	๑.ประกาศคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ไม่เอื้อต่อการดำเนินงาน

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
๑.เป็นนโยบายที่ยุทธศาสตร์จังหวัดให้ความสำคัญ ๒.เป็นพื้นที่ราบลุ่ม และมีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์	๑.แม่น้ำลำคลองมีวัชพืช และเน่าเสียบ่อยครั้ง ๒.ประชาชนขาดจิตสำนึกในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม

๖. ด้านการบริหารจัดการที่ดี

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weakness)
๑.ผู้บริหารให้ความสำคัญ ๒.เป็นภารกิจ/อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของ อปท. ๓.มีการรับฟังความคิดเห็นของทุกภาคส่วน	๑.ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องมีจำนวนมาก และมีการปรับเปลี่ยนบ่อยครั้ง ทำให้การปฏิบัติงานยุ่งยากขึ้น

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
๑.เป็นนโยบายที่ยุทธศาสตร์จังหวัดให้ความสำคัญ ๒.เป็นพื้นที่ราบลุ่ม และมีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์	๑.ประชาชนขาดความเข้าใจในการทำงานของภาคราชการ และยังไม่ให้ความร่วมมือด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

